

บทที่ 5

การทำงานของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

บทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2551 เขียนขึ้นโดย “ภาวิต” ซึ่งเป็นนามปากกาของคุณรัมภา ภิรมย์ภักดี ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดในการทำงานของผู้เขียนบทได้ดังนี้

ประวัติผู้เขียน

“ภาวิต” เป็นนามปากกาของคุณรัมภา ภิรมย์ภักดี มีศักดิ์เป็นหลานของ คุณไพรัช สังวริบุตร ผู้ก่อตั้งบริษัทดาราวิดีโอ จำกัด จบการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แผนกวรรณคดีอังกฤษและภาษาอังกฤษ มีความเชี่ยวชาญในการประพันธ์โคลงกลอน โดยได้ช่วยคุณไพรัชแต่งโคลงกลอนเพื่อนำเสนอในละครจักรวงศ์ของบริษัท ตั้งแต่เป็นนักศึกษา และได้เริ่มเขียนบทละครโทรทัศน์อย่างจริงจังในปีพ.ศ. 2528 ซึ่งได้เป็นผู้เขียนบทละครประจำบริษัทดีต้า และดาราวิดีโอมาตลอดจนถึงปัจจุบัน โดยมีความถนัดในการเขียนละครประเภทโรแมนติก-คอมมานดี้ และแนวชีวิตเข้มข้น

การเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

อย่างที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อนว่า ละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2551 นี้มีจุดกำเนิดจากความคิดของคุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ และคุณสยาม สังวริบุตร ซึ่งได้พูดคุยปรึกษากัน และได้ข้อสรุปออกมาว่าต้องการนำเสนอละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ให้เป็นละครย้อนยุคเรื่องยิ่งใหญ่แห่งปี คุณสยาม สังวริบุตรจึงได้ติดต่อให้คุณรัมภา ภิรมย์ภักดีเป็นผู้เขียนบทเนื่องจากเห็นว่าเป็นผู้มีอาวุโสกว่าผู้เขียนบทคนอื่น ๆ น่าจะมีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ และจินตนาการถึงการใช้ชีวิตของผู้คนในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ดีกว่านักเขียนรุ่นใหม่ ๆ ซึ่งคุณรัมภา ภิรมย์ภักดี ได้ตัดสินใจรับงานเขียนบทละครเรื่องนี้ทั้งที่ในขณะนั้นผู้เขียนได้ทำงานเขียนละครเรื่องดังซิทคอมอยู่ก่อนแล้ว โดยผู้เขียนกล่าวถึงเหตุผลในการรับเขียนละครเรื่องนี้คือ “ชื่อเสียงของบทประพันธ์”

“นางทาส...เรื่องมันเป็นคลาสสิก ซึ่งทุกคนเนี่ยรู้จัก วรรณคดีเขียน แล้วก็ใครที่มีโอกาสได้เขียนบทเนี่ยจะดีใจ รู้สึกภูมิใจ แต่ก็เกรง คือ ละครในลักษณะนี้คือจะเกร็ง แต่ก็ภูมิใจที่ได้เขียน...เป็นที่เรียกของช่อง 7 ในระยะหลังเนี่ยเรื่องแรกเลยเป็นที่เรียกจริงๆ แบบห่มผ้าแถบ ช่อง 3 ยังมี แต่ช่อง 7 ไม่มี” (รัมภา ภิรมย์ภักดี ,สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

ในการรับงานครั้งนี้ ผู้เขียนบททราบดีว่ามีข้อจำกัดด้านเวลาในการเขียนบทละคร ผู้เขียนบทต้องทำการเขียนบทในขณะที่ละครออกอากาศไปด้วย

“ละครเร่งมาก... รู้สึกตอนที่เขาติดต่อมากำลังเขียนเรื่องตุ๊กตาเริงระบำอยู่ ของดีด้า และก็มีอีกเรื่อง รู้สึกจะเป็นสายใยสวาทซ้อนกันอยู่ หรือเรื่องอะไรจำไม่ได้ เขาก็ส่งมาเลย โทรมาให้เขียนนางทาส ก็เรียกประชุมทันทีว่าจะทำไง เขาก็ส่งซีดีของเก่ามาให้ดู ซึ่งมันลำบากมาก เราต้องหลีกเลี่ยงให้ได้ แต่ว่า คำสั่งของเขาก็คือว่า “โครงเดิม” เพราะเป็นโครงที่เขาทำตั้งแต่ตอนที่อาจารย์ศัลยาเขียน จะเป็นคุณไพรัช คุณบุษดีร่างร่วมกับอาจารย์ศัลยา ทำไว้ดีแล้ว ก็ขอตรงนั้น แต่ว่าให้มาเขียนเป็นตัวของเรา แต่ใช้โครงเดิม....ครูก็คุยกับอาจารย์ศัลยา เพราะจริงๆ ก็คือพี่ นันท์แหละ เป็นพี่สาว ลูกพี่ลูกน้องกัน ก็เลยขอว่า เนื่องจากมันกระชั้นห็นมากเนี่ย ก็จะมีคนมาหาข้อมูลคนนึง แล้วครูจะขอข้อมูลตรงที่เขาหาไว้แล้วตรงที่เป็นเรื่องทางประวัติศาสตร์อะไรนั้นนะ บางทีครูก็จะเอาข้อมูลที่คิดเองใส่ แต่บางอันเนี่ย มันไม่ทันก็จะขอข้อมูลเดิมใส่เลย อาจารย์ศัลยาก็น่ารัก ตกกลาง ก็เริ่มเขียน” (รัมภา ภิรมย์ภักดี , สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

เมื่อผู้เขียนบททราบความต้องการของผู้จัดละครว่า ต้องการให้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” โดยให้คงโครงเรื่องเดิมของนางทาสปี 2536 ไว้ และให้ตรงกับบทประพันธ์มากที่สุด โดยสามารถนำเสนอในรูปแบบการเขียนของตนเองได้ นั้นหมายถึงว่าผู้เขียนบท ไม่ได้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสปีพ.ศ. 2551 นี้โดยลอกโครงเรื่องเดิมมาทั้งหมด แต่ผู้เขียนบทสามารถปรับเปลี่ยนโครงเรื่องให้เข้ากับยุคสมัย, เข้ากับคนดู หรือสามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้เขียนบทเองได้ในฐานะประพันธ์กร (authorship) ของละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส ปีพ.ศ. 2551 นี้ได้

คำว่า “ประพันธ์กร” นั้น มีที่มาจากคำว่า author (ผู้แต่ง) ซึ่งเป็นศัพท์ทั่วไปที่ใช้กล่าวถึงผู้ประพันธ์หรือผู้เขียนหนังสือ ซึ่งงานเขียนบทละครโทรทัศน์ ถือเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนบทต้องสร้างสรรค์ขึ้นมาโดยมีประเด็นนำเสนอ และเทคนิคในการเขียนเป็นของตนเอง การทำงานเขียนบทละครโทรทัศน์ไม่ใช่การลอกนวนิยายมาทำเป็นบทละคร หากเป็นการปรับเปลี่ยนนวนิยายนั้นให้เหมาะสมกับการนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ ซึ่งผู้เขียนบทแต่ละคนก็มีเทคนิคในการนำเสนอเรื่องราวที่แตกต่างกันไป จึงถือได้ว่า ผู้เขียนบทได้สวมบทบาทฐานะประพันธ์กร (authorship) ด้วยเช่นกัน

นอกเหนือจากการทราบถึงข้อจำกัดด้านเวลา และโครงเรื่องที่ทางผู้จัดต้องการให้คงไว้แล้ว ข้อมูลที่ทางผู้จัดฯ ได้แจ้งแก่ผู้เขียนบทเพิ่มเติม คือ 1.เรื่องสถานที่ในการถ่ายทำ และ 2. เรื่องการวางตัวนักแสดง

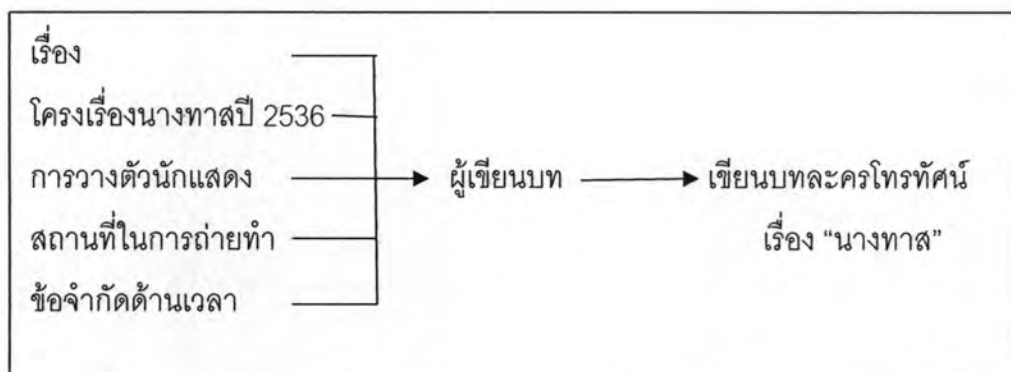
เนื่องจากละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตผู้คนในสมัยรัชกาลที่ 5 ทางผู้จัดจึงได้ตัดสินใจว่าจะถ่ายทำละครทั้งหมดที่โรงถ่ายลาดหลุมแก้ว ซึ่งมีสถานที่อันได้แก่ บ้านเรือนไทยพร้อมอยู่แล้ว แต่ด้วยเวลาการเตรียมงานที่จำกัด ทางบริษัทไม่สามารถสร้างฉากที่ใหญ่โต หรือฉากที่ต้องใช้เวลาเตรียมการมาก อย่างฉากเมือง หรือ ตลาดได้ ทางผู้จัดฯ จึงได้แจ้งข้อจำกัดในส่วนนี้ ให้ผู้เขียนบททราบล่วงหน้าก่อนการทำงาน

“ถ่ายทำที่ลาดหลุมแก้วทีเดียว ก็มีเตรียมฉาก เตรียมอะไรบ้าง เขาเห็นว่าเรามีฉากมีอะไรพร้อม เขาก็มักจะเร่ง ถ้าเป็นคนอื่นคงเตรียมกันเป็นเดือนๆ...อะไรที่ไม่มีการเสริมขึ้นมา แต่อะไรที่มันใหญ่เกินไปเราก็ไปบังคับบีบคนเขียนบทว่า เฮ้ย! อย่าเขียนมานะ คือ เราค่อนข้างชำนาญในเรื่องนี้” (สยาม สังวริบุตร, สัมภาษณ์ 11 มีนาคม 2552)

สำหรับเรื่องการวางตัวนักแสดงนั้น ทางบริษัทได้ส่งใบรายละเอียดแจ้งการคัดเลือกนักแสดงมาให้ผู้เขียนบททราบโดยที่ผู้เขียนบทไม่ได้มีส่วนในการคัดเลือกนักแสดงแต่อย่างใด หน้าที่ของผู้เขียนบท คือการเขียนบทที่เหมาะสมกับนักแสดงที่ทางผู้จัดได้กำหนดไว้เท่านั้น ถือเป็นสัญญาณ(sign) ในละครที่ได้ถูกทำการเลือกไว้แล้วโดยผู้มีอำนาจ ผู้เขียนบทมีหน้าที่ในการจัดการ (organize) สัญญาณต่างๆเหล่านี้ให้ออกมาดี เหมาะสมกับการสื่อความหมาย

“เราจะส่งใบวางตัวนักแสดงมาให้ แต่บางตัวก็ยังไม่แน่ ที่แน่คือเป็นพระเอก นางเอกแน่ๆ เขาก็จะบอกว่ามีกบ มีป๊อก มีใครต่อใครเข้ามา แต่บางตัวก็ยังไม่แน่ ก็จะมีบอกมาว่าเขาเสนอไป 2 คนนะ..ก็เขียนไป ก็คิดว่าเหมาะทุกตัวเลย... คือ เราเขียนเนี่ย เราดู 2 อย่าง คือ ดูเรื่องเดิม ตัวละครเป็นไง โดยเฉพาะตัวเอกเนี่ย คือ เราต้องคงคาแรคเตอร์เดิม แต่ว่าในตัวที่เล่น มันจะมีที่ต่างกัน...และสำหรับนางเอก 4 คน เวลาช่องทำสัญญากับพวกนี้ ตัวเอกต้องมีทุกคน ไปตัดเขาไม่ได้ ต้องเขาใจในจุดนี้” (วิมลภา ภิมรัมย์ภักดี , สัมภาษณ์ 8 เมษายน 2552)

จะเห็นได้ว่า ก่อนเริ่มทำการเขียนบท มีข้อมูลหลายอย่างที่ผู้เขียนบทจะต้องทราบ เพื่อจะได้เขียนบทละครโทรทัศน์ออกมาได้ถูกทิศทาง ถือเป็นกรอบการทำงานให้กับผู้เขียนบท ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยที่ผู้เขียนบทต้องทำการพิจารณาก่อนทำการเขียนบท ได้ดังภาพที่ 5.1

แผนภาพที่ 5.1 แสดงปัจจัยต่างๆที่ผู้เขียนบทต้องคำนึงถึงก่อนการเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2551

โดยผู้เขียนบท มีการจัดการกับปัจจัยต่างๆข้างต้น ดังนี้

1. เรื่อง

“นางทาส” เป็นนวนิยายของวรรณศิริ ซึ่งเนื้อเรื่องถือเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนบทจับทิศทางได้ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร แนวเรื่อง(Genre), แก่นของเรื่อง (Theme) เป็นอย่างไร และมีการวางตัวละครอย่างไรบ้าง ถือเป็นขั้นตอนที่ผู้เขียนทำการถอดรหัส (Decode) บทประพันธ์ เพื่อนำมาเข้ารหัส (Encode) เป็นบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” นั่นเอง

เรื่องราว (Story)

บทประพันธ์ทำให้ผู้เขียนบททราบว่า “นางทาส” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทาสนางหนึ่งซึ่งมีชีวิตอยู่ในยุคสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่องหลักจะถ่ายทอดเนื้อหาชีวิตของตัวเองซึ่งเป็นทาสชื่อ “เย็น” ที่ต้องตกระกำลำบาก เส้นทางชีวิตเต็มไปด้วยความทุกข์ยากนานับประการ จนเมื่อมีประกาศเลิกทาสจึงได้หลุดพ้นความเป็นทาสกาย แต่เย็นก็ยังคงเป็นทาสใจ ทาสความรักลูก ไม่อยากจากลูกรักไปไหน แม้กายจะเป็นอิสระแล้วก็ตาม

แนวประเภทเรื่อง (Genre)

ตัวนวนิยายทำให้ผู้เขียนบททราบถึงแนวประเภทเรื่อง(Genre) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เขียนบทควรให้ความสนใจเป็นอันดับแรก คำว่า genre เป็นคำที่มาจากภาษาฝรั่งเศส มีความหมายว่า type หรือ kind ในภาษาอังกฤษ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแบ่งประเภทของละครออกเป็นประเภทต่างๆ หากจะเปรียบเทียบแล้ว genre ก็มีลักษณะคล้ายกับแผนที่ ซึ่งแผนที่ 1 ชิ้นประกอบไปด้วยภูมิประเทศที่หลากหลาย genre ก็เช่นเดียวกัน คือมีด้วยกันหลายประเภท รูปแบบตามสูตร

ของ genre ไม่ได้มีรูปแบบ/ข้อกำหนด/กฎเกณฑ์ตายตัว สามารถปรับสูตรได้โดยที่ยังคงรักษาโครงสร้างตามแบบสูตรเดิมของ genre แต่ละประเภทเอาไว้ เช่น ละครแนวชีวิตก็จะเป็นละครที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตทุกประเภท , ละครลึกลับของขวัญก็จะเป็นละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปริศนา ขวนสยของขวัญ เป็นต้น

“นางทาส” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของทาส และผู้คนในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเนื้อเรื่องหลักจะถ่ายทอดเนื้อหาชีวิตของตัวเองซึ่งเป็นทาสชื่อ “เย็น” ที่ต้องตกระกำลำบากต่าง ๆ นานา นวนิยายเรื่องนี้เปรียบเสมือนภาพจำลองชีวิตผู้คน และความทุกข์ยากของผู้ที่เป็นทาสในยุคนั้น นั้น จึงถือว่า เรื่อง “นางทาส” เป็นนวนิยายประเภท “ชีวิต” (Drama)

คุณรัมภา ภิรมย์ภักดี ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์นางทาส พ.ศ. 2551 ได้กล่าวถึง genre หรือประเภทของบทประพันธ์นางทาส ว่า

“เป็นดราม่าที่ค่อนข้างแรงนะ ... คือ มันเป็นเรื่องจริงของยุคนั้นนะ คือ มันเจาะลงไป ในครอบครัวหนึ่งที่มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น และ เอ่อ..ครูว่า ให้มันเห็นความน่าสงสารของเพศหญิง ผู้หญิง แล้วก็ความรัก ความจงรักภักดีอะไรอย่างนี้ แล้วก็ มีเรื่องพระเมตตาของรัชกาลที่ 5 ท่าน คือ ทาสเนี่ย มันจะมีทุกข์ พอเลิกทาสเนี่ย มันจะเหมือนปลดโซ่ตรวนออกไป ” (รัมภา ภิรมย์ภักดี , สัมภาษณ์ 8 เมษายน 2552)

นี่คือสิ่งที่ผู้เขียนถอดความ (decode) จากบทประพันธ์ว่า “นางทาส” เป็นนวนิยายประเภทชีวิตที่นำเสนอเรื่องราววิถีชีวิต (lifestyle) ของผู้คนในยุคนั้นรัชกาลที่ 5 ผู้เขียนบทจึงได้ตัดสินใจว่าจะจัดการเข้ารหัส (encode) บทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสนี้ให้เป็นละครโทรทัศน์แนวชีวิตที่นำเสนอออกมาในรูปแบบละครย้อนยุค คือ นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยรัชกาลที่ 5 เหมือนกับบทประพันธ์นั่นเอง ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วย และเห็นว่าผู้เขียนบทเข้าใจแนวประเภทเรื่องได้เป็นอย่างดี

แก่นของเรื่อง (Theme)

แก่นของเรื่องคือความคิดรวบยอดว่าแท้จริงแล้วผู้ส่งสารต้องการจะบอกอะไรกับคนดู ซึ่งเมื่อผู้เขียนบทได้อ่านบทประพันธ์คิดว่าแก่นของเรื่องนี้คือ

“มันก็เป็นเรื่องของครอบครัวไทยโบราณที่ผู้ชายเป็นใหญ่ มีบรรดาศักดิ์เป็น

เจ้าพระยา แล้วครูก็เห็นว่าผู้หญิงก็เป็นเหมือนที่รองรับอารมณ์ เป็นอะไรหลายๆ อย่าง และแต่ละคนเนี่ยก็ต้องมีชีวิตรอด ต้องเอาตัวรอดให้ได้ ต้องการจะเป็นที่รักของผู้ชายที่ทรงอำนาจคนเดียว ก็ต้องแก่งแย่งอะไรกัน

แต่อีกอันหนึ่งก็คือความรักของแม่ที่รักลูก รักแบบ..เย็นเนี่ย ไม่ได้เป็นทาส เฉพาะตัวนะ แต่เป็นทาส ทั้งใจ คือ ที่เขียนออกมาพยายามเน้นว่าเขาเป็นทาส ความรัก นางทาสในที่นี้ครูเน้นไปที่เขาเป็นทาสความรัก ความกตัญญู ตรงที่เขียนคำโปรยก่อนเข้า อันนี้ครูเขียน เขาให้เขียนคำโปรย ครูเอาอันนี้มาใส่ แล้วเขาก็ชอบ เพราะในความรู้สึกของครูคือเขาเป็นทาสตรงนี้ ทาสกายมันยังงัดฟันได้ เวลาในหลวงท่านประกาศ ก็คือฟันได้ แต่เย็นเนี่ยไม่เคยฟัน ฟันไม่ได้..แล้วเขาทุกข์ มีโคกนาฏกรรมเขา เพราะเขาทุกข์ เขาเป็นทาส" (รัมภา ภิรมย์ภักดี , สัมภาษณ์ 8 เมษายน 2552)

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนถอดความ (decode) ว่า เรื่อง "นางทาส" เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของทาสนางหนึ่งซึ่งเป็นทาสทั้งตัวและหัวใจ และการเป็นทาสใจนั้นหลุดพ้นยากยิ่งกว่าการเป็นทาสกายมากนัก โดยผู้เขียนบทวางแผนที่จะทำการเข้ารหัส (encode) บทละครโทรทัศน์ ตามแก่นเรื่องที่ได้ตีความไว้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผู้เขียนบทสามารถถอดความแก่นของเรื่องได้อย่างลึกซึ้ง เข้าใจถึงความเป็น "ทาสใจ" ตามที่บทประพันธ์ได้เขียนถึงได้เป็นอย่างดี

ตัวละคร

การอ่านตัวบทประพันธ์จะทำให้ผู้เขียนบททราบถึงตัวละครที่อยู่ในเรื่องนั้น ซึ่งก่อนการทำการเขียนบทละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทจำเป็นต้องทำความรู้จักและเข้าใจตัวละครทุกตัวให้ชัดเจนเสียก่อน คุณรัมภา ภิรมย์ภักดี ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" กล่าวว่า ตนเองจะมีภาพในใจเกี่ยวกับเรื่องราวทุกอย่างในละครตั้งแต่ตอนอ่านบทประพันธ์ รวมถึงลักษณะของตัวละครทั้งหมดด้วยว่าจะดำเนินไปในทิศทางใด

ตัวละครที่มีการกล่าวถึงในบทประพันธ์เรื่อง "นางทาส" ได้แก่

1. พระยาสิทธิโยธิน	2. เย็น
3. คุณหญิงแย้ม	4. สาลี
5. บุญมี	6. ยายฟัก
7. แอบ	8. อุ๋นเรื่อน
9. พุ่ม	10. ทับ

11. ยืน	12. พ่อของยืน
13. แม่ของยืน	14. ไบ
15. ทิดคล้อย	16. พร (เมียของยืน)
17. หลานของยืนอีก 2 คน	

ผู้เขียนบทสามารถมองออกว่าตัวละครฝ่ายดีเป็นใคร และฝ่ายร้ายเป็นใครบ้าง และแต่ละคนมีบุคลิกลักษณะอย่างไรตั้งแต่อ่านบทประพันธ์ และเมื่อนำมาพิจารณาเทียบกับละครโทรทัศน์นางทาสปีพ.ศ. 2536 ก็พบว่า ละครโทรทัศน์นางทาส ปีพ.ศ. 2536 มีการเพิ่มตัวละครเข้าไป และวางคาแรกเตอร์ตัวละครให้ชัดขึ้น อีกทั้งมีการเพิ่มตัวประกอบอย่างเช่นพวกทาสเข้าไปเพื่อเป็นตัวผ่อนคลายบรรยากาศตึงเครียด ทำให้เรื่องราวสนุกสนาน ซึ่งผู้เขียนบทเห็นว่าสามารถสร้างสีสันให้กับละครได้ดี แต่สำหรับการสร้างละครโทรทัศน์เรื่อง นางทาสในครั้งนี้มีตัวละครเด่นอยู่ถึง 5 ตัวอยู่แล้ว ผู้เขียนบทจึงทำการปรับลดตัวละครลง

“มีการลดตัวละคร เพราะในภาคเดิมตัวเยอะมาก ทาสเยอะมาก แล้วก็เล่นเก่งมาก แต่ทุกคนก็จะเก่งๆ แต่ในที่นี้เขาจะมีตัวเมนวางอยู่ไม่กี่ตัว ฉะนั้นเราจะเล่น... แต่ว่าตัวเอกเขาดี คือว่าถามครู ครูว่าตัวเอกดี คือไม่ใช่ดีกว่าหรืออะไร แต่ดูมันแน่นกว่า เอานางเอกมาเล่นถึง 4 คน แต่คราวที่แล้วไม่ใช่นางเอก ตัวที่เป็นเมียน้อย 2 คนนะ คราวที่แล้วไม่ใช่นางเอก แต่คราวนี้เขาเอานางเอกมาเล่น ที่นี้เราก็สามารถ แทนที่เราจะทุ่มไปกับตัวทาส เขาจะมีตัวละครในโรงครัวเขาเยอะมาก คนนั้น คนนี้ คือเขาจะมีเรื่องของทาสเยอะมาก ครูก็จะมาเล่น 4 ตัวนี้วิธีคือเล่นตัวเมนซะ แล้วตัวทาสที่เด่นก็จะเอามาเล่นใหม่ เอามาเล่นให้เยอะ โดยบางอันเนี่ยก็ใส่สีลงไป” (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

ละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสปีพ.ศ. 2551 จึงมีตัวละครหลักทั้งสิ้น 29 ตัวด้วยกัน

คือ

1. พระยาสิทธิโยธิน	2. ยืน
3. คุณหญิงแยม	4. สาลี
5. บุญมี	6. คุณหญิงยิ้ม
7. พระยาอภัยรณฤทธิ์	8. ยายพิง
9. ป่วน	10. แอบ
11. ม้วน	12. พิศ
13. บุ่ง	14. ไบ

15. จมื่นไวยวรรณาก	16. ละออ
17. ทับ	18. อุ้นเรือน
19. คล้อย	20. พุ่ม
21. แม่หนุ่ม	22. ผาด (หมอต้าแย)
23. ยิง	24. ล้วน
25. ยืน	26. ราม
27. แสน	28. แม่จัน
29. สม	

ซึ่งผู้เขียนบทจะมีการจัดการตัวละครแต่ละตัวอย่างไรนั้น จะขอกล่าวถึงอย่างละเอียดในหัวข้อการวางตัวนักแสดง

2. โครงเรื่องนางทาสปี 2536

โครงเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2536 เป็นสิ่งที่ทางผู้จัดละครคือ คุณสยาม สังวริบุตรต้องการให้ผู้เขียนบทคงโครงเรื่องเดิมไว้ เพราะพิจารณาแล้วเห็นว่าโครงเรื่องเดิมที่คุณไพรัช สังวริบุตร ผู้เป็นบิดาตนได้วางโครงเรื่องไว้ดีแล้ว สามารถนำมาปรับใช้ได้ ซึ่งคุณรัมภา ภิรมย์ภักดีได้ทำการจัดการเกี่ยวกับประเด็นนี้ โดยการรับชมเทปละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2536 ที่ทางบริษัทส่งมาให้ และได้จดประเด็นสำคัญเอาไว้ ว่าประเด็นไหนสามารถนำมาใช้ได้บ้าง ซึ่งถึงแม้ว่าผู้เขียนบทจะคงโครงเรื่องเดิมของนางทาสปีพ.ศ. 2536 ไว้ แต่ก็ได้นำเสนอออกมาเหมือนเดิมทุกประการ ซึ่งผู้เขียนบทตัดสินใจที่จะนำเสนอเรื่องนางทาสนี้ออกมาในรูปแบบของตนเอง โดยปรับให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน

“ยุคสมัยมันต่างกันนะ อย่างสมัยตุ้ยยังใกล้เคียงหน่อย แต่นี่มันเลยมาสิบกว่าปีแล้ว แล้วตอนนี้ทุกอย่างมันเป็นเกาหลี ญี่ปุ่น มันมาเยอะแล้ว แล้วนี่มันไทย..ไทย ห่มผ้าแถบ ก็พยายามทำออกมา เขียนโดยที่โครงเรารู้มาอย่างนี้ แต่ถ้าจะให้เหมือนเปียบเนี่ยเราก็ไม่มีชีวิตเหมือนในสมัยนั้น เราก็ไม่รู้ แต่ก็น่าจะลักษณะนั้นแหละ” (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

ละครโทรทัศน์เรื่อง นางทาส ที่สร้างขึ้นในพ.ศ. 2536 นั้นสร้างขึ้นจากบทละครโทรทัศน์จำนวน 39 ตอน โดยโครงเรื่องของ นางทาส ปี 2536 นี้มีการนำเสนอเรื่องราวตามลำดับชั้นเวลา (Syntagmatic) คือเริ่มเรื่องตั้งแต่ “เย็น” อายุ 15 ปี ถูกพ่อแม่นำมาขายให้กับคุณหญิงแย้มของพระยาสิทธิโยธิน เมื่ออายุ 20 ปีก็ตกเป็นอนุภรรยาของพระยาสิทธิโยธิน เรื่องดำเนินไปจน

เย็นอายุประมาณใกล้ 40 ปี จึงมีพระราชกำหนดประกาศให้เลิกทาสทั่วราชอาณาจักรในปีพ.ศ. 2451 ดังนั้น เรื่องราวในละครเรื่องนี้จึงเกิดขึ้นตั้งแต่ประมาณพ.ศ. 2425-2451 ตามอายุของเย็น คือ 15-40 ปี นับเป็นปีที่ 15 ของรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 (รัชกาลที่ 5 ขึ้นครองราชย์ปีพ.ศ. 2411 – 2453)

สินียา ไกรวิมล (2545) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของบทละครโทรทัศน์ ไทยที่ได้รับความนิยมช่วงหลังข่าว จากปีพ.ศ. 235 ถึงพ.ศ. 2544 ได้กล่าวถึงโครงเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่อง นางทาส พ.ศ. 2536 ไว้ว่า

“เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักระหว่างชนชั้น และความรักที่แม่มีต่อลูก โดยเป็นความรักของนางเอกต่อพระเอกที่มีฐานะสูงกว่า เมื่อเกิดวิกฤติ ด้วยความเป็นชนชั้นล่างจึงไม่มีใครเชื่อในคำพูด ต้องถูกโบยตีและกลับไปอยู่ในฐานะทาสเหมือนเดิม และเป็นความรักของนางเอกที่มีต่อลูกสาวที่ต้องยกให้คนอื่น ตัวเองได้แต่เฝ้ามอง แต่ก็ปกป้องลูกทุกครั้งที่ลูกเกิดวิกฤติ แม้จะถูกโบยเจ็บปางตายก็ตาม”

โดยละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2536 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

การเริ่มเรื่อง

ทาสคนหนึ่งกำลังหนีนายเงิน ไล่ล่าและหนีกันสุดชีวิต โดยทาสนี้เป็นลูกทาสในเรือนเบี้ยจมนวรรนารถ ซึ่งทาสผู้นี้ถูกจับได้และเขียนด้วยหวาย ในขณะที่เดียวกันที่บ้านนอก เย็นในวัย 16 ปีกำลังอยู่กับท้องนาอย่างมีความสุข ล้วนแม่ของเย็นกำลังเอาข้าวไปส่งบ้านเจ้าคุณสีหโยธินเป็นค่าน้ำที่ให้เป็นประจำทุกปี เจ้าคุณสีหโยธินได้เลื่อนตำแหน่งเป็นพระยา พวกบ่าวและคนที่บ้านตื่นตื่นกัน

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์

พ่อเย็นเป็นหนี้พินัยอย่างหนัก จะเอาเย็นไปขาย แม่ขอให้พ่อขายตัวเองแทน พ่อขอมแม่จนเย็นต้องยอมเป็นทาส พ่อพาเย็นมาขายให้กับคุณหญิงแยม แต่คุณหญิงแยมเห็นหน้าเย็นกับแม่ก็รู้ว่าไม่เต็มใจเลยไม่ซื้อไว้ ยิ่งจึงพาเย็นไปขายบ้านจมนวรรนารถแทน ซึ่งบ้านนี้ทารุณและใช้งานทาสหนักมาก ขณะที่เดินออกไปบ้านจมนวรรนารถ เย็นได้พบกับเจ้าคุณสีหโยธิน

เจ้าคุณบอกคุณหญิงแยมเรื่องที่ยิงเอาเย็นไปขายบ้านจมนวรรนารถ คุณหญิงแยมเลยสั่งให้บ่าวรีบไปเอาตัวเย็นมาก่อนที่จะเป็นทาสบ้านจมนวรรนารถเพราะสงสารเย็น

เย็นมาเป็นทาสบ้านเจ้าคุณสีหโยธิน โดยอยู่เรือนนางพักซึ่งเป็นคนดูแลบ่มนิสัย มี บ่าวไปยุสาลีซึ่งเป็นเมียรองเรื่องเย็น สาลีจึงไปหาเรื่องเย็น เจ้าคุณกับภรรยาทั้งสองไม่มีบุตร สาลี จึงหาทางให้เจ้าคุณอยู่เรือนตัวเองด้วยการไปหาเมียเด็กไว้ในบ้าน ต่อมาจึงแสวงทำเป็นท้อง เจ้า คุณดีใจมาก ไปเรือนเล็กบ่อยๆแต่อยู่กับสาลี สาลีให้นุญมีซึ่งเป็นเมียเด็กแกล้งแก้ง เจ้าคุณผิดหวัง เรื่องไม่มีลูก

เย็นเป็นสาวขึ้น เจ้าคุณเริ่มมองเย็น แยมปรึกษาพักเรื่องเย็น สาลีมีเรื่องหงุดหงิด เจ้าคุณจะตบคุณหญิงแยม เย็นขวางไว้ด้วยความรักดี สาลีจึงอาฆาตไว้

ต่อมาคุณหญิงแยมได้ลองเชิงถามเจ้าคุณเรื่องเย็น เจ้าคุณตกลงให้พักไปคุยกับ เย็น เย็นยอมเป็นเมียเจ้าคุณด้วยความรัก เย็นพ้นจากการเป็นทาสมาเป็นเมียบ่าว เย็นอยู่กับเจ้า คุณด้วยความสุข โดยเจ้าคุณได้ให้ตระกรุดคล้องสร้อยทองรับขวัญเย็นไว้ ต่อมาไม่นานเย็นท้องแต่ ยังไม่รู้ตัว บ่าวเรือนสาลีเห็นเย็นอาเจียนจึงไปยุยงให้สาลีตบเย็น เย็นถูกรุมตบจนบอบช้ำ แต่นาง พักเข้ามาเสียก่อน แต่ไม่สามารถเอาเรื่องกับสาลีได้เพราะความที่มีฐานะต่ำกว่า

ต่อมาคุณหญิงก็ท้องเช่นกัน ท่ามกลางความดีใจของเจ้าคุณที่ได้ลูกจากเมีย คุณหญิง เมื่อใกล้เวลาที่เย็นและคุณหญิงจะคลอด เจ้าคุณต้องไปทัพปราบกบฏอยู่ที่หัวเมือง หนองคายเป็นเวลานานหลายเดือน คุณหญิงแยมกลัวในการคลอดมากและกินแต่ของเปรี้ยว ในขณะที่เย็นกินข้าวจนอ้วนท้วนสมบูรณ์

วันที่เย็นคลอดมาถึง เย็นคลอดยากมาก คุณหญิงแยมเห็นสภาพเย็นจึงหวาดกลัว มาก ในขณะที่เย็นกำลังจะคลอด คุณหญิงแยมกลับจะออกลูก นางพักจึงไปดิ่งหมอดำแยที่กำลัง จะทำคลอดเย็นไปดูคุณหญิงแยมแทน พวกเขาพากันสงสัยว่าเย็นคลอดหรือยัง ปรากฏว่า คุณหญิงแยมคลอดก่อนกำหนดแต่เด็กในท้องไม่รอด นางพักจึงเสนอให้คุณหญิงแยมเอาลูกเย็น มาเป็นลูกตัวแทน เย็นเสียใจ แต่ด้วยความกตัญญูจึงยกลูกให้

เจ้าคุณกลับมา เสียใจที่ลูกเย็นตาย แต่คิดว่าสามารถมีใหม่ได้ เย็นเสียใจเรื่องลูก มากจนไม่ยอมยุ่งเกี่ยวกับเจ้าคุณและมีท่าทางที่แปลกไป เจ้าคุณไม่ทราบเหตุจึงไม่พอใจเย็น

วันหนึ่ง ยืน พี่ชายของเย็นมาเอาเงินที่เย็นเพราะพ่อเป็นหนี้พนัน แต่มีท่าทีหลบๆ ซ่อนๆเพราะความกลัวผู้คน นุญมีมาเห็นเข้าจึงเอาไปยุยงว่าเย็นมีชู้ สาลีไปบอกเจ้าคุณว่าเย็นเอา สร้อยที่ร้อยตะกรุดทองที่เจ้าคุณให้ให้ชายชู้ เย็นพยายามบอกความจริงแต่เจ้าคุณไม่ฟัง เพราะ สงสัยในท่าทีที่ผิดปกติไป เจ้าคุณสั่งให้คนโบยเย็นและให้ไปเป็นทาสเหมือนเดิม

หนูแดง หรือ อุ่นเรือนเติบโตขึ้นมาโดยที่เย็นได้แต่เฝ้ามอง ไม่มีโอกาสจะได้สัมผัสสัปดาห์หนึ่ง สาลีซึ่งติดการพนันอย่างหนักจะขโมยกำไลข้อเท้าหนูแดง แต่สาลีกับใส่ร้ายเย็น เย็นจึงถูกเขียนตัวอย่างหนัก เมื่อหนูแดงโตเป็นสาว ได้หลงชอบทับลูกน้องพ่อ แต่ทับกลับชอบละออ ทาสในบ้านเจ้าคุณสืโยธินที่กำลังจะเป็นไท ละออรู้ว่าหนูแดงรักทับจึงปฏิเสธทับที่จะให้พ่อแม่มาขอ ในขณะเดียวกัน คุณหญิงแยมมองละออให้เป็นเมียเจ้าคุณ โดยละออยินยอม ทับเสียใจมาก ทั้งคู่ได้เถียงกัน หนูแดงจึงรู้ว่าทับชอบละออจึงประท้วงด้วยการไปคบกับทิดคล้อยที่ถูกสีกจากพระตามที สาลีชักนำ เย็นได้ยินเข้าโดยบังเอิญว่าสาลีนัดให้หนูแดงมาพบพ่อคล้อย เมื่อสบโอกาสก็จะอุดหนูแดงไป เย็นจึงร้อนใจอย่างมาก

ชั้นภาวะวิกฤติ

ในวันนัด เย็นเข้ามาขัดขวางไม่ให้หนูแดงไป สาลีเห็นจวนตัวจึงตะโกนว่าเย็นแย่งของหนูแดง เย็นจึงถูกโบยตัวอย่างหนักแต่ไม่ยอมบอกความจริง เจ้าคุณสืโยธินโมโหที่เย็นไม่ยอมพูดจึงได้จะโบยซ้ำ

ชั้นภาวะคลี่คลาย

หนูแดงรู้สึกผิดจึงบอกความจริงกับคุณหญิงแยมและสารภาพให้เจ้าคุณฟัง เจ้าคุณรู้สึกบาปที่โบยเย็นโดยไม่มีความผิด หนูแดงไปเยี่ยมเย็นที่เรือนยายพัก เย็นดีใจมากทั้งคู่มองกันด้วยสายตาผูกพัน ต่อมาเย็นกลับมาหาเย็นอีกครั้งพร้อมค่าตัวที่จะไถ่เย็น คุณหญิงแยมรู้ความจริงจากเย็นว่าเขาเป็นผู้มาพบเย็นเมื่อหลายสิบปีก่อน จึงยกเงินนั้นให้เย็น คุณหญิงนำความไปเล่าให้เจ้าคุณทราบ

ขั้นตอนการยุติเรื่องราว

เย็นจึงได้กลับมาเป็นเมียเจ้าคุณอีกครั้ง

สำหรับละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2551 นั้น ผู้เขียนบทได้คงโครงเรื่องเดิมไว้ แต่จะทำการนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่าง เป็นตัวของตัวเองตามบุคลิกของผู้เขียนบท

“โครงเดิม แต่มันจะไม่เหมือนเดิมนะ คนเขียนใหม่ การตีความก็ไม่เหมือนกันละ เพราะการตีความของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แล้วก็โดยสำนวน ได้อาถรรพ์ ไม่เหมือน ถ้าดูของอาจารย์ศัลยาเนี่ย อาจารย์ศัลยาจะถนัดเล่นคำ แล้วไม่มีใครเล่นได้เหมือนด้วย ฉะนั้น เรื่องเดียวกัน ไม่เหมือนกันแน่นอนค่ะ” (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

จากการที่ผู้วิจัยได้รับชมละครโทรทัศน์นางทาสปี 2536 ที่สร้างจากบทละคร

โทรทัศน์ของคุณศัลยาเปรียบเทียบกับบทละครของคุณรัมภา พบว่า คุณรัมภาได้คงโครงเรื่องเด่นๆ ไว้ คือมีลำดับการนำเสนอเหตุการณ์ต่างๆตามโครงเรื่องเดิมของคุณศัลยา แต่คุณรัมภามีลีลา ,สไตล์ในการดำเนินเรื่องที่แตกต่างออกไป ตรงกับคำกล่าวของผู้เขียนบทข้างต้น

3. การวางตัวนักแสดง

ผู้จัดละคร และทางสถานีได้เป็นผู้ทำการคัดเลือกนักแสดงมารับบทตัวละครต่างๆ ก่อนจะส่งรายชื่อนักแสดงทั้งหมดมาให้ผู้เขียนบท ซึ่งแม้ผู้เขียนบทจะไม่มีอำนาจในการเลือกตัวนักแสดง แต่ผู้เขียนบทต้องให้ความสนใจกับนักแสดงที่มารับบทบาทด้วย เพราะนักแสดงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ละครเรื่องนั้นน่าสนใจ สามารถดึงดูดใจผู้ชม ดังนั้น ผู้เขียนบทต้องคำนึงถึงความสามารถในการแสดงของนักแสดง บุคลิก จุดเด่นของนักแสดงที่ช่วยส่งเสริมเนื้อเรื่อง รวมทั้งสัญญาะหว่างนักแสดงกับทางช่องที่กำหนดให้นักแสดงต้องออกทุกตอนก็เป็นเงื่อนไขสำคัญที่คนเขียนบทจะต้องทราบก่อนการทำงาน

Steve White โปรดิวเซอร์ผู้อยู่เบื้องหลังภาพยนตร์ และละครชื่อดังอย่าง The Adventures of Huck Finn, She Said No ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง NBC ,ละครเรื่อง Whatever Happened to Baby Jane ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ABC กล่าวว่างค์ประกอบสำคัญที่สุดในการเขียนบท (the most important script element) คือการวางตัวละครให้สมจริง มีพลัง

Gary DeVore ผู้เขียนบทอิสระ และเป็น Vice President of Production at DeLaurentiis Entertainment ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่อง Mean Season , Running Scared , Raw Deal และ Back Roads กล่าวว่า การออกแบบตัวละครเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเช่นกัน เขา กล่าวว่า ไม่ว่าโครงเรื่อง (plot) จะสนุกขนาดไหน หากผู้เขียนสร้างตัวละครได้ไม่ดี ภาพยนตร์หรือละครเรื่องนั้นก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ

คุณรัมภา ภิรมย์ภักดีก็เป็นอีกผู้หนึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการวางตัวละครเช่นกัน เพราะหากผู้เขียนบทมองบุคลิกของตัวละครแต่ละตัวได้ชัดเจนก็จะสามารถเขียนบทได้อย่างมีสีสัน เพิ่มความสนุกสนานให้กับเนื้อเรื่องได้

สำหรับการเขียนบทละครโทรทัศน์ เรื่อง "นางทาส" นี้ผู้เขียนบทได้ทำการพิจารณาทั้งตัวนักแสดง และลักษณะของตัวละครตามบทประพันธ์ ก่อนที่จะทำการเขียนบทละครโทรทัศน์ โดยผู้เขียนบทได้ทำการจัดการตัวละครแต่ละตัว ดังนี้

1. พระยาสิทธิโยธิน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กำหนดให้ พระยาสิทธิโยธินเป็นตัวละครเอกฝ่ายชาย ซึ่งเป็นชนชั้นเจ้านาย รั้งหน้าที่เป็นนายทหารแห่งกองทัพบกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เป็นคนดู ไร้หนวดเข้ม เมื่อทาสทำผิดใช้วิธีการเมียนตีเป็นการลงโทษ เป็นชายผู้มีอำนาจ มีภรรยาน้อยหลายคน ให้ความเอ็นดูภรรยาน้อยอย่างเย็นเป็นพิเศษ

นักแสดง

พระยาสิทธิโยธิน รับบทโดย วีรภาพ สุภาพไพบูลย์ ดังแสดงในภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 วีรภาพ สุภาพไพบูลย์ เมื่อรับบทเป็นพระยาสิทธิโยธิน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทพิจารณาเห็นว่า วีรภาพ สุภาพไพบูลย์ ผู้มารับบทพระยาสิทธิโยธิน ไม่ใช่คนดู แต่มีคาแรกเตอร์ด้านคนเจ้าชู้ที่ชัดเจนกว่า ดังนั้น ผู้เขียนบทจึงได้มีการกำหนดให้ตัวละครพระยาสิทธิโยธินเป็นผู้ชายเจ้าชู้ มีภรรยาน้อยหลายคน และกำหนดให้พระยาสิทธิโยธินเป็นชนชั้นเจ้านายที่มีเมตตา เลี้ยงดูทาสในเรือนเบี้ยโดยไม่กดขี่ ซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นเจ้านายที่ดี

“สำหรับพระเอก...คือวีรภาพเนี่ยละ เขาเป็นคนเจ้าชู้ ไม่ใช่คนดู อันเดิมเจ้าคุณจะดู แต่เนื่องจากว่าวีรภาพนี่มันไม่ดู ครูก็เปลี่ยนคาแรคเตอร์สักหน่อยนึง แล้วเจ้าคุณคนก่อนจะไม่ค่อยแสดงความรักหรืออะไร แต่เราให้ดราม่าหนักนิดนึง ก็คือให้เห็นว่ารักเย็นมากๆ คือ เรื่องเก่าจะค่อนข้างดู ไม่ค่อยแสดงมากเท่าไร แต่ของครูจะบอกมาเลย คือบอกไม่ค่อยตั้งใจ เผลอตัว คือพูดออกมาด้วยความแค้น รักมากก็แค้นมาก...ครูก็จะใส่มากตรงจุดนี้” (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

ในทรรณะของผู้วิจัย การกำหนดลักษณะตัวละครท่านเจ้าคุณใหม่ของผู้เขียนบท โดยการปรับบุคลิกตัวละครให้เข้ากับนักแสดงถือว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสม เพราะสามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจว่า ด้วยเหตุที่ท่านเจ้าคุณเจ้าผู้ จึงมีภรรยาหลายคน และด้วยความที่รักเย็นมาก จึงแค่นเย็นมากเช่นกัน ถือว่ามีการวางเงื่อนไขในการแสดงออกของตัวละคร ทำให้ตัวละครกลม และสมจริงมากยิ่งขึ้น

2.เย็น

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

เย็นเป็นเด็กสาวที่ถูกพ่อแม่นำมาขายไว้กับคุณหญิงแยมเมื่ออายุ 15 ปี โดยตกอยู่ในปกครองของนางพัก และด้วยฝีมือพรณหมดจด หน้าตาดีจึงได้กลายเป็นอนุภรรยาของพระยาสิทธิโยธินเมื่ออายุ 20 ปี ซึ่งเย็นตกเป็นของบุรุษผู้มีอายุคราวบิดาเพราะความกลัวเกรงบุญบารมี หาใช่เพราะใจสมัครรักใคร่ไม่ แต่เย็นก็กลัวรักดีโดยสุจริต เจ้าคุณจึงเมตตาเย็นมาก ก่อให้เกิดความริษยาในหมู่เมียหน้าด้วยกัน และด้วยความที่เย็นคนอ่อนน้อม คุณหญิงแยมจึงเอ็นดูกว่าอนุภรรยาคนอื่นๆ

เย็นยอมยกลูกสาวให้คุณหญิงแยมเนื่องจากห่วงกลัวอำนาจอันยิ่งใหญ่ของภรรยาหลวง และไม่ปรียากบอกความจริงแก่ผู้ใด นอกจากนี้เย็นเป็นแม่ที่รักลูกมาก ยอมทำทุกอย่างเพื่อลูก

นักแสดง

นางทาสเย็น รับบทโดย สุวนันท์ คงยิ่ง ดังแสดงในภาพที่ 5.3

ภาพที่ 5.3 สุวนันท์ คงยิ่ง เมื่อรับบทเป็นเย็น

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบท ได้วางตัวเย็นให้ออกมาเป็นทาสที่ชื่อลัดดี จึงรักภักดีกับนายที่ตนเองรัก

คือ พระยาสีหโยธิน และคุณหญิงแยมตามบทประพันธ์ แต่เย็นจะไม่ใช่คนที่ยอมคน หรือเป็นนางเอกที่เศร้าอยู่ตลอดเวลา

"อย่างมลฤดี เขาจะเป็นคนที่ดูออกเศร้า น่าสงสาร ฉะนั้นจะเป็นอย่างนี้ คือเขาจะเศร้าได้ตามสไตล์อาจารย์ศัลยา แต่กับเนีย เขาไม่ค่อยเศร้า คือ ตาเขาเนี่ยดู แล้วเขาจะเป็นคนแบบที่ไม่ใช่คาแรคเตอร์แบบ ยอมคน หน้าเขาเหมือนสู้ใจ ฉะนั้นเราก็ต้องเปลี่ยนใหม่อีกนิดนึง คือ เปลี่ยนให้เป็นกบชนิดนึง คือว่า สู้นะ ยกเว้นคนที่รักจะไม่สู้ จะยอมโดยดุชฎี... ความรัก จะรักลูก รักผัว กตัญญูเนี่ย เขายอมโดยดุชฎี แต่ถ้าใครมา เข้ามาในลักษณะอื่นจะสู้"

"คู่ยก็สู้นะ ที่ดูเทพเก่าก็สู้ แต่เรื่องนี้กบจะสู้แบบถีบเลย คือมันเหมือนบ้านนอกใจดิบนะ ครูตีความว่ามันดิบเพราะว่ายิงโบราณนะ ยิ่งคนโบราณมันยิ่งดิบ คือ เขาไม่มีอะไรเลย คือจะออกดิบมากกว่าสมัยนี้ ก็เลยเขียนดิบๆหน่อย คือมีถีบมีอะไรเอาเรื่องตั้งแต่แรกเลย" (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

นอกจากนี้ ผู้เขียนบทยังได้ปรับเปลี่ยนให้ตัวเย็นรักกับท่านเจ้าคุณ ยอมเป็นของเจ้าคุณเพราะความรัก ไม่ใช่เพราะเกรงกลัวอำนาจอย่างในบทประพันธ์ แต่ก็ได้รักกันตั้งแต่แรกพบเหมือนนางทาสปีพ.ศ. 2536

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้เขียนบทวางบุคลิกของเย็นใหม่ โดยกำหนดให้เย็นมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กบ้านนอกที่สู้คนมาเป็นคนที่ต้องยอมคนเมื่อเปลี่ยนฐานะนั้น ถือว่าดี เพราะทำให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงสาเหตุและเห็นความเปลี่ยนแปลงของตัวละคร ทำให้ละครดูสมจริง และน่าติดตามมากกว่าการกำหนดให้เย็นเป็นคนอ่อนแอ ยอมคนตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเห็นว่า การที่ผู้เขียนบทปรับเรื่องประเด็นความรักระหว่างเย็นและท่านเจ้าคุณ โดยให้ท่านเจ้าคุณรักเย็นตั้งแต่แรกพบ แต่เย็นรักท่านเจ้าคุณในภายหลังที่ได้ใกล้ชิดถือว่าเหมาะสม เพราะทำให้ละครดูมีเหตุ-มีผล ดูสมจริง และเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เนื่องจากตัวบทประพันธ์กำหนดให้เย็นเป็นทาสที่จงรักภักดีต่อเจ้านาย ดังนั้น การที่ผู้เขียนบทวางตัวเย็นให้จงรักภักดีต่อคุณหญิงแยม และรับรู้ถึงความทุกข์ของเจ้านายเมื่อสามมีภรรยาบ่อย ทำให้เย็นสงสารแยมและไม่ได้มีใจให้ท่านเจ้าคุณแต่ประการใด แต่เมื่อท่านเจ้าคุณแสดงออกว่าสนใจตัว อีกทั้งคุณหญิงแยมเต็มใจ, ยินยอมให้เย็นเป็นภรรยาอีกคนของท่านเจ้าคุณ เย็นถึงเริ่มมีใจ และยอมเข้าห้องหอกับท่านเจ้าคุณด้วยความรัก

จะเห็นได้ว่า การปรับเปลี่ยนลักษณะตัวละครของผู้เขียนบทสามารถทำให้ตัว

ละครมีลักษณะกลม (well-rounded character) คือมีความสมจริง และทำให้ผู้ชมสนใจติดตามเรื่องราวมากยิ่งขึ้น

3. คุณหญิงแย้ม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงคุณหญิงแย้มเพียงว่าเป็นภรรยาเอกของพระยาสีห์โยธิน ตั้งท้องพร้อมกับเย็น และคลอดลูกเป็นผู้ชายแต่สิ้นใจในวันรุ่งขึ้น คุณหญิงแย้มจึงได้ขอเปลี่ยนลูกกับเย็น

นักแสดงนำ

คุณหญิงแย้ม รับบทโดย ปิยธิดา วรมุสิก ดังแสดงในภาพที่ 5.4

ภาพที่ 5.4 ปิยธิดา วรมุสิก เมื่อรับบทเป็นคุณหญิงแย้ม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

คุณหญิงแย้มเป็นภรรยาเอกของพระยาสีห์โยธิน ผู้เขียนบทมองว่าคุณหญิงแย้มคือนางเอกคนหนึ่ง ดังนั้นจึงวางแผนว่าจะนำเสนอลักษณะของคุณหญิงแย้มในแบบฉบับของผู้หญิงไทยที่ใจเย็น หัวอ่อน สุภาพ เรียบร้อย อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ปรมนิบัติสามีเป็นอย่างดี และยินยอมให้สามีมีภรรยาน้อยได้โดยเก็บความทุกข์ระทมไว้ในใจ ไม่ปรึกษาบอกใคร แต่ยังมีความเป็นมนุษย์อยู่ คือมีอาการมณีโกรธ น้อยใจ เสียใจ แสดงออกมาบ้าง

“ครูจะใส่ลงไปในเรื่องที่ว่า คือผู้หญิงเนี่ย ต่อให้รักสามี หรือเย็นเนี่ยดีกับตัวเองยังไงก็ตาม อันนี้ครูจะเน้นมากกว่าต้นฉบับเดิม เพราะเป็นความรู้สึกของตัวเองเหมือนกันว่า ต่อให้ดียังไงก็ตาม แต่ว่า ไฉนเมื่อจะเอาสามีไปให้มันก็รู้สึกทั้งนั้นแหละ มันรู้สึกตะขิดตะขวงใจ มันมีทั้งอารมณ์โกรธมี อารมณ์อิจฉามี เพราะสามีรักตัวเย็น แล้วปอกเนี่ยเขาเก็บได้ว่า เขาเข้าใจได้ว่าครูต้องการจะบอก

ตรงนี้ว่า เย็นเนี่ยมันทาสภักดี แต่ก็มีนะ ไม่ใช่ไม่มี ไร้อารมณ์ แบบรักกัน ไม่จั่นมัน จะเป็นแพลตฟอร์ม แครคเตอร์ มันไม่ได้ใจ คือ มันมีทั้งสงสาร มีทั้งเวทนา มีทั้งน้ำหมั่นได้ มีทั้งสมน้ำหน้า...” (รัมภา ภิมพยัภักดี, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทพยายามนำเสนอตัวละครแยมให้ออกมาสมเหตุ-สมผล สมจริงมากที่สุด คือ มีทั้งอารมณ์รัก-โกรธ-เสียใจ เหมือนกับปุณณทิวๆไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับการวางตัวละครนี้ของผู้เขียนบท เพราะบุคคล ไม่ว่าจะนางเอก หรือตัวร้าย ย่อมประกอบไปด้วยหลายอารมณ์ แต่การที่ผู้เขียนวางลักษณะตัวละครได้อย่างชัดเจน คือ วางตัวละครแยมไว้ว่าเป็นภรรยาหลวงที่เป็นตัวละครฝ่ายดี ก็จะกำหนดให้แยมแสดงอารมณ์ต่างๆออกมาภายใต้บุคลิกของภรรยาหลวงที่จิตใจดี ถือว่าเป็นการวางลักษณะตัวละครให้กลม (well-rounded character) ทำให้ละครมีมิติ ดุมีเหตุมีผล สมจริงมากยิ่งขึ้น

4. สาลี

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงสาลีเพียงแต่ว่าอนุภรรยาคนแรกของเจ้าคุณ และมีทาสหน้าซีรวิฑู้ออบเป็นบ่าวรับใช้ สาลีติดการพนัน เมื่อขาดเงินจึงรับเงินจากทิดคัล้อยยี่สิบตำลึง ในการล่อขุ่นเรือนลงมาให้

นักแสดง

สาลี รับบทโดย จีรนันท์ มะโนแจ่ม ดังแสดงในภาพที่ 5.5

ภาพที่ 5.5 จีรนันท์ มะโนแจ่ม เมื่อรับบทเป็นสาลี

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

จากบทประพันธ์ทำให้ผู้เขียนบทวางตัวสลีเป็นนางร้าย ตัวอิจฉา ให้เป็นคู่ตรงข้ามกับคุณหญิงแยมและเย็น และเนื่องจากจිරันท์ มะโนแจ่มถือเป็นนักแสดงระดับนางเอกของช่องซึ่งเปลี่ยนบทบาทมาแสดงเป็นนางร้ายในครั้งแรก ผู้เขียนบทจึงได้ตั้งใจวางตัวสลีว่าจะต้องร้ายกาจ ต้องมีฉากเชือดเฉือนอารมณ์เป็นจำนวนมาก แต่ก็มิได้ต้องการให้ตัวละครแบน จึงใส่สาเหตุเอาไว้ว่าที่ร้ายก็เพราะรักท่านเจ้าคุณมาก เป็นความรักที่อยากครอบครอง แต่เมื่อผิดหวังจึงหาทางออกด้วยการเล่นการพนัน

“มันเป็นความรักไง คือทุกคนเนี่ย รักไอ้เจ้าคุณบ้านี้คนเดียว มันเหมือนเป็นโศกนาฏกรรมว่า รักไอ้ผู้ชายคนนี้ และผู้ชายคนนี้นั้นก็มีอำนาจ แต่มันก็เป็นคาแรคเตอร์ของคนโบราณนะที่จะเป็นอย่างนี้ คือ ผู้ชายเนี่ย ไม่ว่าจะยุคทุกสมัยเนี่ยเขาจะมีอำนาจเหนือผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นที่ไหนก็ตาม ครูอ่านในราชสำนักฝรั่งก็เหมือนกัน ก็ต้องพยายามทำตัวให้ชัตรีย์โปรด หรือคนใหญ่คนโตโปรด มันก็เป็นธรรมดา แล้วเขาบอกว่าเหมือนไฟนะ ผู้มีอำนาจ ไกลันักมันก็ร้อน ไซ้ใหม่คือ แบบยิ่งรักใคร่มันร้อนหมด ก็จะเป็นอย่างนั้น...สลีในบทเดิมก็ไม่ค่อย ยังไม่ตบແหลกเหมือนสลีช่วงนี้ ก็เป็นลักษณะสีสันไป...” (รัมภา ภิรมย์ภักดี ,สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

จากเหตุผลของผู้เขียนบทข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้เขียนบทสามารถวางบุคลิกตัวละคร “สลี” ได้อย่างชัดเจน เหมาะสม ทำให้ทราบสาเหตุที่สลีร้ายกับแยม และเย็นก็เพราะรักท่านเจ้าคุณมาก สามารถทำทุกวิถีทางให้ท่านเจ้าคุณรักตนคนเดียวซึ่งถือเป็นการสะท้อนแง่คิดเรื่องความรักแบบต้องการครอบครอง-ความเป็นเจ้าของออกมา นอกจากนี้ การวางตัวสลีในลักษณะนี้ยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต,สังคมในสมัยนั้นเรื่องชายเป็นใหญ่ เพศหญิงมีอำนาจจำกัด การจะเลื่อนฐานะ หรือมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้จำเป็นจะต้องพึ่งเพศชายทั้งสิ้น การกำหนดวางตัว “สลี” เช่นนี้จึงถือว่ามีเหมาะสม ทำให้สลีดูร้ายอย่างมีเหตุผล ไม่ใช่ตัวนางร้ายแบบๆที่ไม่มีความน่าสนใจ

5. บุญมี

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงบุญมีว่าเป็นภรรยาน้อยของพระยาสีหโยธิน ซึ่งเมื่อเย็นมีพี่ชายมาขอพบ บ่าวของนางบุญมีก็ชอกช้ำแล้วกราบเรียนนาย นางบุญมีฟังความจากคนใช้ แล้วจึงร้องเรียนเจ้าคุณ หว่าเย็นคบผู้ชาย ถึงกับให้ปันสิ่งของมัน ทำให้เย็นถูกถอดกลับเป็นทาสตามเดิม

นักแสดง

บุญมี รับบทโดย อรรรษา ฐานวิเศษ ดังแสดงในภาพที่ 5.6

ภาพที่ 5.6 อรรรษา ฐานวิเศษ เมื่อรับบทเป็นบุญมี

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ละครทางทาสปีพ.ศ. 2536 มีการเพิ่มบทให้บุญมีเป็นญาติของสาลี ที่สาลีพามา เป็นภรรยาของอีกคนของพระยาสิทธิโยธิน เป็นตัวร้ายเหมือนกับสาลี มีนิสัยขอกแซก อยากรู้ อยากเห็นไปทั่ว ซึ่งผู้เขียนบททางทาสในครั้งนี้ได้คงลักษณะตัวละครบุญมีไว้ ซึ่งอรรรษา ฐานวิเศษ ถือเป็นนักแสดงนางร้ายที่มีความสามารถ ดังนั้นผู้เขียนบทจึงได้เพิ่มบุคลิกของบุญมีเข้าไปว่า เป็นนางร้ายที่มีจริตจก้าน มีชื่อเสียงด้านการพูด เป็นคนที่ฟ่อง ขอบพูดจาเพื่อเจ้าไร้สาระ และนำสิ่งที่รู้ไม่จริงมาพูดขยายใส่ความผู้อื่น

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทกำหนดให้บุญมีเป็นนางร้ายเหมือนกับสาลี แต่มีความร้ายกาจที่แตกต่างกัน และกำหนดให้บุญมีปะทะคารมกับสาลีเสมอ เพื่อเป็นสีสันของเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า "การวางตัว บุญมี" ของผู้เขียนบทเช่นนี้ถือว่ามีความเหมาะสม เพราะความเป็นตัวร้ายของบุญมี "ไม่ได้ซ้ำกับสาลี" ทำให้ไม่น่าเบื่อ สามารถนำเสนอเนื้อเรื่องออกมาได้หลากหลาย ไม่ใช่นางร้ายกรีดกรีดแบบๆ ไม่มีเหตุผล ซึ่งนิสัยขอกแซกอยากรู้ อยากเห็นของบุญมีที่ผู้เขียนบทกำหนดทำให้เหตุการณ์ที่บุญมีไปฟ่องท่านเจ้าคุณว่าเย็นมีขู้คู่สมเหตุผล เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง สามารถทำให้คนดูเชื่อได้ การที่บุญมีไปพบเย็นกับเย็นอยู่ด้วยกันก็เพราะนิสัยขอกแซก อยากรู้ไปทั่ว มิใช่เพียงความบังเอิญเพียงอย่างเดียว

6. คุณหญิงยิ้ม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์ไม่ได้มีการกล่าวถึงตัวละครนี้แต่ประการใด แต่ได้มีการเพิ่มตัวละครนี้เข้าไปในนางทาสปีพ.ศ. 2536 ว่าเป็นพี่สาวของคุณหญิงแย้ม มีบทบาทสำคัญในการใช้ให้พี่ชอลูกสาวของเย็นมาให้คุณหญิงแย้ม นอกจากนี้คุณหญิงแย้มยังมีบุคลิกที่ตรงข้ามกับคุณหญิงแย้ม คือเป็นคนสมัยใหม่ สามารถพูดภาษาอังกฤษสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ มีสามีเป็นเจ้าพระยา แม้ครอบครัวของตนก็ได้มีทายาทสืบสกุลแต่สามีก็รักเดียวใจเดียว ไม่ได้มีภรรยาน้อยหลายคนเหมือนพระยาสีหโยธิน

นักแสดง

คุณหญิงแย้ม รับบทโดย รชยา รักกสิกรณ์ ดังแสดงในภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 รชยา รักกสิกรณ์ ผู้รับบทเป็นคุณหญิงแย้ม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะของตัวละครเหมือนในนางทาสพ.ศ. 2536 เพราะเห็นว่างวางตัวละครนี้ไว้ดีแล้ว แต่ได้มีการใส่รายละเอียดตัวคุณหญิงแย้มให้ชัดเจนเพิ่มขึ้นว่าเป็นผู้หญิงมั่นใจ และถึงแม้ไม่มีทายาทสืบสกุลก็ไม่ยินยอมให้สามีมีภรรยาน้อยเพราะเป็นคนมีความคิดสมัยใหม่ตามแบบตะวันตก ศรัทธาในความรักแบบรักเดียวใจเดียว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้เขียนบทกำหนดตัวละครคุณหญิงแย้มให้แตกต่างกับคุณหญิงแย้มนั้นเหมาะสมอย่างยิ่ง สามารถแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของผู้หญิงโบราณกับผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีความมั่นใจได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังทำให้เห็นความแตกต่างของความรู้สึกของหญิงที่สามีรักเดียวใจเดียวกับหญิงที่มีสามีเจ้าชู้ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ตัวละครผู้เขียนบทกำหนดยังมีความเหมาะสม ไม่ขัดกับนักแสดงที่มารับบทบาทแต่อย่างใด

7. พระยาอภัยรณฤทธิ์

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์ไม่ได้มีการกล่าวถึงตัวละครนี้แต่ประการใด เป็นตัวละครที่เพิ่มขึ้นมาในนางทาสปีพ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นตัวสามีของคุณหญิงยิ้ม รักภรรยา ไม่มีภรณาน้อย รักเดียวใจเดียว

นักแสดง

พระยาอภัยรณฤทธิ์ รับบทโดย ปราบ ยุทธพิชัย ดังแสดงในภาพที่ 5.8

ภาพที่ 5.8 ปราบ ยุทธพิชัย ผู้รับบทเป็นพระยาอภัยรณฤทธิ์

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

พระยาอภัยรณฤทธิ์ ในนางทาสพ.ศ. 2536 จะเด่นในเรื่องของความรักเดียวใจเดียว ซึ่งผู้เขียนบทได้คงความเป็นผู้ชายรักเดียวใจเดียวไว้ และคิดจะเพิ่มลักษณะของคนสมัยใหม่ เปิดกว้างรับวัฒนธรรมของตะวันตกเข้าไปในตัวละครพระยาอภัยรณฤทธิ์นี้ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทางผู้จัดฯสามารถเลือกนักแสดงได้เหมาะสมกับบทบาท และผู้เขียนบทก็ได้วางตัวละครนี้ได้อย่างชัดเจน สามารถแสดงความแตกต่างระหว่างชายที่รักเดียวใจเดียว กับชายเจ้าชู้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการกำหนดให้ตัวละครนี้มีบุคลิกของคนสมัยใหม่ยังทำให้ผู้เขียนบทสามารถสอดแทรกการเล่าถึงความเจริญต่างๆ , ความเปลี่ยนแปลงของประเทศที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี

8. ยายพิ๊ก

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงยายพิ๊กว่าเป็นบ่าวคนสนิทของคุณหญิงยิ้มซึ่งเป็นผู้เกลี้ยกล่อมให้เย็นยอมยกลูกให้คุณหญิง และคอยดูแลเย็นในยามที่เย็นตกกระกำลำบาก

นักแสดง

ยายฟัก รับบทโดย ดวงดาว จารุจินดา ดังแสดงในภาพที่ 5.9

ภาพที่ 5.9 ดวงดาว จารุจินดา ผู้รับบทเป็นยายฟัก

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

นางฟักเป็นทาสในเรือนเบี้ยของคุณหญิงแย้ม เป็นคนรับใช้ที่ใกล้ชิด รักนายมาก จงรักภักดี ซึ่งเมื่อมีการเลิกทาสแทนที่จะดีใจกลับกลุ้มเพราะรักคุณหญิงและไม่รู้จะไปไหน เป็นผู้เสนอความคิดให้คุณหญิงแย้มขอลูกจากเย็นเนื่องจากไม่ต้องการให้ฐานะของคุณหญิงคลอนแคลน และเป็นหนึ่งในผู้เก็บความลับเรื่องชาติกำเนิดของรุ่นเรือน แต่ก็มีความเมตตากับเย็น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ดวงดาว จารุจินดา เป็นนักแสดงที่มีความสามารถเหมาะสมกับบทบาทตัวละคร "ฟัก" ที่มีบทบาทในเรื่องไม่น้อย แต่การที่ผู้เขียนบทวางตัว "ฟัก" ให้เป็นผู้เสนอความคิดว่าจะเย็นยกลูกให้คุณหญิงนั้นเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยไม่ค่อยเห็นด้วยนัก เนื่องจากฟักเป็นเพียงทาส การที่ผู้เขียนบทกำหนดเรื่องเช่นนี้ทำให้ฟักดูมีอำนาจมาก มากเกินกว่าคุณหญิงแย้ม ซึ่งแลดูขัดแย้ง และภาพความเป็นผู้ใหญ่ใจดีของฟักที่มีต่อเย็นดูไม่สมจริงเท่าที่ควร หากกำหนดให้คุณหญิงแย้มเป็นผู้ริเริ่มความคิด แล้วให้ฟักเห็นชอบปฏิบัติตามน่าจะมีความสมเหตุสมผลมากกว่า

9.ปวน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงในบทประพันธ์

นักแสดง

นางทาสปวน รับบทโดย นริสา พรหมสุภา ดังแสดงในภาพที่ 5.10

ภาพที่ 5.10 นริสา พรหมสุภา ผู้รับบทเป็นป่วน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2536 กำหนดให้ป่วนเป็นบ่าวคนสนิทของบุญมี ซึ่งเป็นทาสหน้าตาย พุดจาบิงๆคอยตักเตือนให้เจ้านายทำแต่ความดี ซึ่งเป็นบทเล็กๆที่ไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก ซึ่งผู้เขียนบทนางทาสในครั้งนี่คิดว่าตัวละครป่วนนี้น่าสนใจ สามารถสร้างสีสันให้กับละครได้ จึงได้คงลักษณะเดิมไว้ว่าเป็นคนช่วยพุดเตือนพุดสอนบุญมี แต่ตัดสินใจให้ตัวละครแสดงออกชัดเจนมากกว่าเดิม โดยคิดนำเสนอให้ป่วนเป็นคนเรียบร้อย ธรรมะธรรมโม คอยเตือนสติให้ทุกคนคิดดี ทำดี พุดตีอยู่ตลอดเวลา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การกำหนดบุคลิก รวมถึงคำพูด “แต่ก็มีได้นำพา” ที่ผู้เขียนบทตั้งใจให้เป็นเอกลักษณ์ของตัวละครแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการวางตัวละครของผู้เขียนบทอย่างมาก เพราะป่วนเป็นเพียงทาสตัวประกอบ แต่การวางบุคลิกลักษณะตัวละครเช่นนี้ช่วยเพิ่มความน่าสนใจ สามารถสร้างความตลกขบขันให้กับเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

10. แอบ

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงแอบเพียงว่า เป็นทาสหน้าตาชั่วร้ายคนสนิทของสาลี

นักแสดง

แอบ รับบทโดย พจนีย์ ไยละออ ดังแสดงในภาพที่ 5.11

ภาพที่ 5.11 พจนีย์ โยระออ ผู้รับบทเป็นแอบ

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

นางทาสปีพ.ศ. 2536 กำหนดให้แอบเป็นทาสผู้ซื่อสัตย์ของสล่า นิสัยไม่ดีเหมือนเจ้านาย โผงผาง ไม่กลัวใคร เกลียดคุณหญิงแยมและเย็น จงรักภักดีต่อสล่าเพียงคนเดียว เนื่องจากสล่ามีบุญคุณกับครอบครัวของตน

ในการเขียนบทละครครั้งนี้ ผู้เขียนบทจึงกำหนดให้แอบเป็นบ่าวคนสนิทของสล่า เช่นเคย โดยกำหนดให้แอบเป็นคนช่างประจบ สอพลอ จงรักภักดีต่อสล่ามาก แม้จะต้องทำผิดหรือทำร้ายคนอื่น แอบก็ยินดีทำร้ายคนอื่นเพื่อให้สล่ามีความสุข เป็นบ้างช่างยุ คอยยุยงให้สล่าเกลียดแยมและเย็น

ผู้จัดมีความเห็นว่า ผู้จัดฯเลือกนักแสดงที่มีความสามารถ และมีหน้าตาเหมาะสมมารับบท นางทาส "แอบ" นี้ ซึ่งการที่ผู้เขียนบทวางบุคลิกของแอบให้เป็นคนช่างประจบ สอพลอก็มีแย้งกับบุคลิกของนักแสดง อีกทั้ง การกำหนดให้แอบเป็นบ้างช่างยุ เข้าคู่กับความเป็นคนใจร้อนของสล่าได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆขึ้นในเรื่อง และทำให้เกิดความตลกขบขันด้วยในเวลาเดียวกัน

11. ม้วน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ เป็นตัวละครที่เพิ่มเข้ามาในนางทาสปีพ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นลูกคู่ของแอบคู่กับพิศ

นักแสดง

เป็นเพียงตัวประกอบในเรื่องจึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง ดังแสดงในภาพที่ 5.12

ภาพที่ 5.12 ตัวละครม้วน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ม้วนเป็นตัวละครของแอบคู่กับพิศ เป็นตัวร้ายแบบแบนๆ ตื่นๆ แต่ช่วยสร้างสีสันให้กับเรื่องได้ โดยผู้เขียนวางแผนว่าจะให้ตัวละครนี้มีเรื่องทะเลาะกับลูกพี่อย่างแอบ เพื่อความตลกขบขัน

12. พิศ

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่เป็นตัวละครที่เพิ่มเข้ามาในนางทาสปีพ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นลูกคู่ของแอบคู่กับม้วน ไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก

นักแสดง

เป็นเพียงตัวประกอบในเรื่องจึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง ซึ่งภาพตัวละครม้วน และพิศ แสดงในภาพที่ 5.13

ภาพที่ 5.13 ตัวละครม้วนและพิศ

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

พิศเป็นตัวละครของแอบคู่กับม้วน จะไปไหนมาไหนกับม้วนตลอดเวลาตั้งแต่ผ่าแฝด

เป็นตัวละครฝ่ายร้าย แต่ก็ร้ายแบบแบนๆ ตื่นๆ เป็นตัวละครที่ช่วยสร้างสีสันให้กับเรื่อง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้เขียนบทสามารถวางตัวละคร "พิศ" และ "ม้วน" ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งตัวละครทั้งสอง แม้จะไม่ค่อยมีบทบาทอะไร แต่ก็สามารถช่วยสร้างความตลกขบขันให้กับเนื้อเรื่องได้

13. บุ้ง

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส ปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้บุ้งเป็นลูกสาวของนางไบคนครัว ซึ่งเป็นลูกที่มีบุคลิกเหมือนผู้ชาย หัวหาญไม่กลัวใคร และคอยต่อปากต่อคำกับแม่เสมอ

นักแสดง

นางทาสบุ้ง รับบทโดย จารุศิริ ภูวนัย ดังแสดงในภาพที่ 5.14

ภาพที่ 5.14 จารุศิริ ภูวนัย ผู้รับบทเป็นบุ้ง

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครของบุ้งไว้เหมือนของเดิมที่วางไว้ โดยกำหนดให้บุ้งเป็นผู้หญิงกระตือรือร้นและไม่เรียบร้อย และไม่ชอบหน้าเขี้ยวหนัก แต่ตอนหลังก็ให้ความช่วยเหลือเพราะเห็นว่าเขี้ยวเป็นคนดี อีกทั้งยังเป็นลูกสาวที่ชอบหาเรื่องทะเลาะกับแม่-นางไบแม่ครัวอยู่ตลอดเวลา เป็นตัวช่วยสร้างสีสันให้กับละคร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้เขียนบทพยายามกำหนดลักษณะของตัวละครให้ชัด ไม่ได้ส่งผลใดๆ ต่อตัวเรื่องเท่าใดนัก เพราะถึงแม้ว่าตัวละครนี้จะมีบทบาทในหลายๆ เรื่อง อย่างไรก็ตาม คนที่ทำให้แยมทราบดีว่าเขี้ยวถูกนำไปขายบ้านจมน้ำไวยวรมานจึงเปลี่ยนใจรับซื้อเขี้ยว, เป็นทาสแยม

ที่ไว้คอยสู้กับแอบ , เป็นตัวละครที่ช่วยคลายบรรยากาศตึงเครียดในเรื่อง แต่บ๊องยังไม่มีความน่าติดตาม หรือช่วยสร้างความสนุกสนานให้กับเนื้อเรื่องมากมายเท่าใด

14. ไบ

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์มีการกล่าวถึงทาสชื่อ “นางไบ” ว่าเป็นหัวหน้าทาสในครัว และได้แก่ตายไปตอนอ่อนวัยอายุ 11 ปี ซึ่งทำให้เขียนมีหน้าที่ควบคุมการทำครัวสำหรับหมุ่ทาสทั่วไปแทนนางไบ

นักแสดง

นางทาสไบ รับบทโดย อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา ดังแสดงในภาพที่ 5.15

ภาพที่ 5.15 อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้รับบทเป็นไบ

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ไบเป็นตัวละครที่ปรากฏในนางทาสพ.ศ. 2536 เช่นกัน โดยเป็นแม่ครัวใหญ่ของบ้าน มีลูกสาวคือบ๊อง ชอบร้องรำทำเพลง ซึ่งผู้เขียนปัจจุบันได้คงตัวไบไว้ วางตัวไบเป็นแม่ครัวใหญ่เป็นทาสรุ่นใหญ่เหมือนยายฟัก ผู้เขียนปรับตัวละครให้ไบมีนิสัยโง่งมงาย ไม่กลัวใครคล้ายกับบ๊อง แต่จะเป็นผู้ใหญ่มากกว่า และชอบร้องรำทำเพลง โดยเฉพาะ ลีเก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้เขียนบททำการปรับบุคลิกตัวละครให้เข้ากับตัวนักแสดงที่เป็นคนเสียงดัง สนุกสนานเฮฮา ซึ่งการวางตัวละคร “ไบ” ของผู้เขียนบทถือว่ามีความเหมาะสมเข้ากับเนื้อเรื่อง และสามารถเป็นคู่ปรับให้กับบ๊องได้เป็นอย่างดี

15. จมื่นไวยวรนาถ

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส ปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้เป็นตัวละครชนชั้นเจ้านายที่มีใจคอโหดเหี้ยม ทารุณ ลงโทษทาสจนถึงแก่ความตายโดยไร้ความปราณี ไม่เห็นด้วยกับการเลิกทาส ซึ่งแตกต่างกับบ้านพระยาสี่ไฮอินอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ยังเปิดบ่อนแก้วไปเพื่อให้คนติดการพนัน

นักแสดง

ตัวละครนี้มีปรากฏไม่มาก จึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง ซึ่งนักแสดงที่มารับบทมีลักษณะท่าทาง ดังภาพที่ 5.16

ภาพที่ 5.16 ตัวละครเจมีนไวยวรรณา

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครไว้เหมือนนางทาสปีพ.ศ. 2536 ซึ่งถือเป็นการวางตัวละครเพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างเด่นชัดกับบ้านพระยาสี่ไฮอิน และได้เพิ่มบุคลิกความเจ้าชู้เข้าไป โดยแสดงความเจ้าชู้กับสาตี แต่สาตีไม่เล่นด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้เขียนบทกำหนดให้ตัวละครนี้ใจคอโหดเหี้ยมและเจ้าชู้สามารถแสดงภาพความเป็นตัวร้ายของตัวละครได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ชมเห็นความแตกต่างของเจ้านายที่มีเมตตา กับเจ้านายที่โหดเหี้ยมได้อย่างชัดเจน

16. ละออ

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส ปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้ละออเป็นหลานสาวของยายฟัก เป็นเพื่อนเล่นกับเย็น เป็นเด็กช่างสงสัย เมื่อโตเป็นสาวก็ขึ้นไปรับใช้คุณหญิงแยมแทนยายฟักที่แก่ตัวลง เป็นตัวสร้างปมรัก 3 เล้า ระหว่าง แดง ทับ ละออ

นักแสดง

ละออตอนเป็นสาว รับบทโดย ธัญสิณี พรหมสุทธิ ดังแสดงในภาพที่ 5.17

ภาพที่ 5.17 แสดงตัวละครละออตอนเด็ก และตอนโต

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครนี้ไว้ แต่ละออตอนเด็กจะเป็นเด็กรำเริง ช่างซุกซน พุดมากกว่าละออในปีพ.ศ. 2536 และเมื่อโตขึ้นก็จงรักภักดีกับคุณหญิงแยมและเจ้านายทุกคน เป็นตัวสร้างปมรัก 3 เล้าระหว่าง แดง ทับ ละออ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักแสดงที่ถูกเลือกมาเป็นละออตอนเด็กนั้นดูเด็กมาก ทำให้ไม่ค่อยจะเชื่อนักว่าเมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 5 ปี (ตามอายุของรุ่นเรือน) ละออจะโตขึ้นเป็นสาวสะพรั่งได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อละออโตขึ้น การวางให้ตัวละครนี้รักกับทับถือว่าเป็นสิ่งน่าสนใจ ทำให้ละครมีความน่าติดตาม นอกเหนือไปจากการนำเสนอแต่เรื่องชีวิตของเย็น

17.ทับลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์มีการกล่าวถึงทับเพียงแต่ว่าเป็นทนายของพระยาสิทธิโยธินที่ถูกใช้ให้ไปจับตัวเย็นมาลงโทษเมื่อครั้งสร้อยข้อเท้าของรุ่นเรือนหายไป

นักแสดง

ทับ รับบทโดย ชนะพล สัตยา ดังแสดงในภาพที่ 5.18

ภาพที่ 5.18 ชนะพล สัตยา ผู้รับบทเป็นทับ

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ละครโทรทัศน์นางทาสปีพ.ศ. 2536 มีการสร้างลักษณะตัวละครให้ทับเป็นทหารที่อยู่กรมเดียวกับพระยาสิทธิโยธิน และได้มาเป็นผู้ช่วยท่านเจ้าคุณแทนแสงที่ย้ายไปกรมอื่น โดยทับเป็นหนุ่มหล่อหน้าตาดี มีพ่อเป็นเจ้าพระยา เป็นชายหนุ่มจิตใจดีจึงเป็นคนที่คุ้นเรื้อนให้ความสนใจสนิทสนม แต่ทับก็รักคุ้นเรื้อนแบบน้องสาวเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนบทละครในครั้งนั้นก็ได้คงลักษณะตัวละครเดิมไว้ แต่ได้คิดเพิ่มบทบาทให้กับตัวละครนี้เนื่องจากผู้จัดละครแจ้งว่าเป็นนักแสดงที่ต้องการสร้างให้เป็นนักแสดงดาวรุ่งคนใหม่

“แม้เขาเป็นตัวละครเล็กๆ แต่คาแรกเตอร์ต้องชัด อย่างพ่อทับ เขาส่งพวกดาวรุ่งมาเล่น ต้องให้บทเขาดีๆ ต้องช่วย เขาเป็นมือใหม่ บทก็จะละเอียดหน่อย คือวางไว้ว่าสามารถเล่นจากกุกกิกได้ ให้ชวนฝัน เด็กสมัยนี้กรี๊ดง่าย เราก็ดูว่าเขาหน้าตาดี เลยคิดใส่แบบนี้ คนดูจะชอบ” (รัมภา ภิรมย์ภักดี, สัมภาษณ์ 8 เมษายน 2552)

จะเห็นได้ว่า นักแสดงชายที่ผู้จัดฯ เลือกมารับบท “ทับ” นั้นเป็นชายหนุ่มหน้าตาดี ท่าทางสุภาพ มีบุคลิกเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ซึ่งการวางบุคลิกตัวละครของผู้เขียนบทก็เหมาะสมกับผู้แสดง และช่วยเสริมความน่าสนใจให้กับตัวละครนี้ได้เป็นอย่างดี

18. อุ่นเรื้อน หรือ แดง

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึง อุ่นเรื้อน หรือ แดง ว่าเป็นลูกโอรสของพระยาสิทธิโยธินกับคุณหญิงแยม ถือกำเนิดจากเข็น แต่ไม่มีใครรู้ อุ่นเรื้อนถูกเลี้ยงดูมาอย่างทะนุถนอม เมื่อโตขึ้นเป็นสาวแรกรุ่งก็มีความงดงามผ่องใสสมเป็นกุลสตรีผู้กำเนิดมาจากสกุลสูง ไม่รู้ถึงชาติกำเนิดที่แท้จริงของตน

นักแสดง

อุ๋นเรื่อน รับบทโดย ฉันทน์ชนก ฤทธิธำภา ดังแสดงในภาพที่ 5.19

ภาพที่ 5.19 ฉันทน์ชนก ฤทธิธำภา ผู้รับบทเป็นอุ๋นเรื่อน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครตามโครงเรื่อง และเมื่อนักแสดงเป็นสาวสวยหวาน น่ารัก จึงวางแผนใส่รายละเอียดเพิ่มเติมว่าเป็นสาววัยรุ่นที่หน้าตาสะสวย มีความสามารถในการ ร่ายรำ และเล่นดนตรีไทย มีจิตใจเมตตา งดงาม แต่อ่อนต่อโลกจึงไม่รู้เท่าทันคนเล่ห์เหลี่ยมอย่าง สาลี่

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการที่ผู้เขียนบทกำหนดให้อุ๋นเรื่อน หรือแดง เป็นเด็กสาวช่างฝัน จิตใจดี อ่อนต่อโลก เพราะทำให้คุณสมบัติที่อุ๋นเรื่อนจะถูกคนเล่ห์เหลี่ยม เจ้ามารยาอย่าง สาลี่ หลอก ถือเป็นการกำหนดตัวละครได้อย่างสมเหตุสมผล

19. คล้อยลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์มีการกล่าวถึงทิดคล้อยว่าเป็นพระที่ถูกท่านสมภารบังคับให้สึกเพราะ เป็นปราชิกกับแม่หม้ายโยมอุปัฏฐากของตัวเอง รู้จักกับแอบและสาลี่จึงจ่ายเงินให้ทั้งสองคนให้พุด ล้ออุ๋นเรื่อนลงมาหาตน แต่เมื่อเย็นซัดขวาง ทิดคล้อยเห็นว่ามิบุคคลที่สามจึงได้รับหนีไป

นักแสดง

คล้อย รับบทโดย สุรุฑา ไหมกัน ดังแสดงในภาพที่ 5.20

ภาพที่ 5.20 สุรวุฑ ไหมกัน ผู้รับบทเป็นคล้อย

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทกำหนดให้คล้อยเป็นตัวร้ายของเรื่อง เป็นหนุ่มเจ้าชู้ ข้าของในเรือนผู้หญิง และเป็นญาติกับสล่า รู้จักกับขุนเรือนเพราะสล่า โดยสล่าคิดใช้คล้อยเป็นตัวทำลายขุนเรือนเพื่อเป็นการทำให้คุณหญิงแยมเสียใจ แต่แผนการณ์ของสล่าไม่สำเร็จ คล้อยถูกจับ ด้วยความที่ไม่ยอมผิดแต่เพียงผู้เดียวจึงขัดทอไปถึงสล่าที่เป็นผู้บงการ

จะเห็นได้ว่า การกำหนดลักษณะตัวละครให้คล้อยเป็นเช่นนี้ถือว่ามีควมเหมาะสม สามารถแสดงความเป็นตัวละครฝ่ายร้ายให้ผู้ชมเข้าใจได้อย่างชัดเจน

20. พุ่ม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงพุ่มเพียงแต่สั้นๆว่าเป็นพี่เลี้ยงของขุนเรือน

นักแสดง

พุ่ม รับบทโดย รุ่งกานดา เบญจมาภรณ์ ดังแสดงในภาพที่ 5.21

ภาพที่ 5.21 รุ่งกานดา เบญจมาภรณ์ ผู้รับบทเป็นพุ่ม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2536 กำหนดให้พุ่มเป็นพี่เลี้ยงของอู่เรือนที่โบ
หามาให้คุณหญิง และเนื่องจากบทประพันธ์ไม่ได้กล่าวถึงสาเหตุที่สร้อยข้อเท้าของอู่เรือน หรือ
แดงหาย จึงได้วางตัวละครให้พุ่มเป็นคนขโมยไป เนื่องจากพุ่มมีนิสัยเห็นแก่ได้ และได้โยนความผิด
ให้กับเย็น ซึ่งผู้เขียนบทได้คงลักษณะตัวละครนี้ของพุ่มไว้ และวางลักษณะตัวละครเพิ่มเติมเข้าไป
ว่าพุ่มเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก แท้จริงแล้วไม่ได้รักเด็กแต่อย่างใด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้เขียนบทสามารถวางตัว "พุ่ม" ทำให้ผู้ชมรับรู้ว่าเป็นคน
ไม่ดีได้อย่างชัดเจน เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

21.แม่หนุ่ม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีมีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส
ปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้หนุ่มเป็นแม่คนใหม่ของอู่เรือนแทนพุ่ม ซึ่งได้กำหนดให้หนุ่มเป็นหญิง
ชราอายุมาก แต่มีจิตใจเมตตา รักอู่เรือนเหมือนลูกในไส้ของตน

นักแสดง

ตัวละครนี้ถือเป็นตัวละครประกอบ จึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง แต่ปรากฏนักแสดง
ดังภาพที่ 5.22

ภาพที่ 5.22 แสดงตัวละครหนุ่ม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทได้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะของหนุ่มเนื่องจากไม่ได้มีการคัดเลือก
นักแสดงสูงอายุมารับบทนี้ ซึ่งเมื่อผู้เขียนบททราบว่านักแสดงที่เล่นเป็นคนที่มีรูปร่างอ้วนก็ได้คิด
วางลักษณะตัวละครให้เป็นคนใจดี แต่ทำอะไรค่อนข้างช้าไม่ทันแดงที่ค่อนข้างชุกชอน ว่องไว แต่

เป็นที่เลื่องที่ตี รักหนูแดง ไม่กล้าดูหรือขัดใจแดง แต่คอยรายงานพฤติกรรมของแดงแก่คุณหญิง
แยมให้ตักเตือนแทน

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทมีการปรับบุคลิกลักษณะของตัวละครให้เข้ากับนักแสดง
ให้สามารถสื่อความออกมาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งนักแสดงที่ถูกคัดเลือกมารับบทบาทก็แลดูใจ
เย็น ,รักเด็ก มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

22. ยายผาด

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส
ปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้ยายผาดเป็นหมอตำแยที่ยายพิททามาทำคลอดเย็น และคุณหญิงแยม
เป็นคนช่างพูด ช่างเล่า พูดไม่คิด และเป็นผู้กุมความลับเรื่องกำเนิดของอุ้นเรือนไว้อีกหนึ่งคน

นักแสดง

ตัวละครนี้ถือเป็นตัวละครประกอบ จึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง แต่ปรากฏนักแสดง
ดังภาพที่ 5.23

ภาพที่ 5.23 แสดงตัวละครยายผาด

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครไว้เหมือนนางทาสปีพ.ศ. 2536 แต่กำหนดให้ผาด
เป็นหมอตำแยเป็นคนช่างพูด ช่างเล่าอย่างเห็นได้ชัด เป็นหมอตำแยที่มีฝีมือ และเป็นอีกคนที่รู้
ความลับเรื่องต้นกำเนิดของแดง

จะเห็นได้ว่า บุคลิก , หน้าตาของนักแสดงที่ถูกเลือกมารับบทหมอตำแยผาดนี้มี
ความเหมาะสม และการกำหนดลักษณะของตัวละครที่กำหนดให้หมอตำแยเป็นคนช่างพูด และ
เห็นแก่เงินช่วยส่งเสริมความตื่นตัวกับเนื้อเรื่องได้ดี ทำให้ผู้ชมคอยลุ้นว่ายายผาดจะเก็บ
ความลับเรื่องกำเนิดของอุ้นเรือนได้หรือไม่ อย่างไร

23. ยิง

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์มีการกล่าวถึงพ่อของเย็นเพียงคร่าวๆว่านำลูกมาขายให้กับคุณหญิงแย้ม และได้เสียชีวิตไปก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติเลิกทาส จึงไม่ได้พบเจอกับลูกอีกเลยหลังจากนำไปขายเป็นทาส

ละครนางทาสปีพ.ศ. 2536 จึงได้กำหนดให้พ่อของเย็นชื่อยิง เป็นชายขี้เมาและติดการพนัน เป็นหนี้เป็นสินจนต้องนำตัวเย็นไปขายเป็นทาสเพื่อนำเงินมาใช้หนี้

นักแสดง

ยิง รับบทโดย เจลิมพร พุ่มพันธ์วงศ์ ดังแสดงในภาพที่ 5.24

ภาพที่ 5.24 เจลิมพร พุ่มพันธ์วงศ์ ผู้รับบทเป็นยิง

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะยิงว่าเป็นพ่อขี้เมา ติดการพนันเหมือนนางทาสปีพ.ศ. 2536 ที่เคยวางไว้เพราะคิดว่าเป็นบุคลิกของตัวละครที่ชัดเจน และมีพลังในการทำให้เย็นต้องกลายเป็นทาส

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้จัดสามารถเลือกนักแสดงมารับบทนี้ได้เหมาะสม การคงความเป็นพ่อขี้เมาที่ผู้เขียนบทกำหนด คุณสมบัติผสมผล ช่วยส่งเสริมเรื่องราวได้เป็นอย่างดี

24. ล้วน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์มีการกล่าวถึงแม่ของเย็นเพียงคร่าวๆว่านำลูกมาขายให้กับคุณหญิง

แย้ม และได้เสียชีวิตไปก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติเลิกทาส เย็นจึงไม่ได้พบหน้าแม่อีกเลยหลังเป็นทาส

ละครนางทาสปีพ.ศ. 2536 จึงกำหนดให้แม่ของเย็นชื่อล้วน เป็นหญิงสาวชาวบ้านที่รักลูก รักครอบครัว แต่มีฝีมือดี ถูกตบตีทำร้ายตลอดเวลา แต่ล้วนไม่กล้าโต้ตอบ ได้แต่ใช้น้ำตาเป็นสื่อระบายความเศร้า และต้องจำพวากับเย็นเนื่องจากยังนำเย็นไปขายเป็นทาส

นักแสดง

ตัวละครล้วน รับบทโดย ปณิตดา โกมารทัต ดังแสดงในภาพที่ 5.25

ภาพที่ 5.25 ปณิตดา โกมารทัต ผู้รับบทเป็นล้วน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครล้วนไว้เหมือนนางทาสปีพ.ศ. 2536 ทุกประการ เนื่องจากมีบุคลิกชัดเจน เข้ากับเนื้อเรื่อง เป็นตัวแทนของผู้หญิงที่มีฐานะไม่เท่ากับผู้ชาย ถูกทำร้ายโดยไม่มีทางสู้ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าผู้เขียนบทสามารถวางตัวละครได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง อีกทั้งยังสามารถสะท้อนภาพของการเป็นข้างเท่าหลังของสตรีได้เป็นอย่างดี

25. ยืน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

บทประพันธ์กล่าวถึงยืนว่าเป็นพี่ชายแท้ๆของเย็น ที่ได้เดินทางมาพบเย็นหลังจากที่เย็นถูกขายมาเป็นทาสตอนเป็นภรรยาของพระยาสิทธิโยธินแล้ว ยืนมาแจ้งข่าวว่าพ่อเจ็บ และได้นำตะกรุดทองคำน้ำหนักประมาณหนึ่งสลึงที่ยืนให้มาไปขายเพื่อนำเงินมารักษาพ่อ และยืนก็ไม่ได้กลับมาเยี่ยมเย็นอีกเลยจนกระทั่งมีพระราชบัญญัติเลิกทาส ยืนพร้อมด้วยเมียและลูกอีก 2 คนจึงได้เดินทางมาหาคุณหญิงแย้มเพื่อไถ่ตัวเย็น คุณหญิงแย้มมองประพิมประพายก็ปลงใจเชื่อ

ว่าเป็นพี่น้องร่วมสายโลหิตกันจริง ความที่เย็นถูกกล่าวหาว่าคบขู้จึงได้กระจ่าง และเมื่อเย็นได้พบกับเย็นก็ได้เล่าถึงพ่อแม่ว่าตายไปหมดแล้ว และขอร้องให้เย็นกลับบ้านด้วยกัน แต่เนื้อเรื่องไม่ได้กล่าวถึงสุดท้ายว่าเย็นยอมกลับบ้านพร้อมเย็นหรือไม่

นักแสดง

เย็น รับบทโดย วรพต ชะเอม ดังแสดงในภาพที่ 5.26

ภาพที่ 5.26 วรพต ชะเอม ผู้รับบทเป็นเย็น

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทคงลักษณะตัวละครของเย็นตามบทประพันธ์ แต่ได้ตัดเรื่องเย็นมีเมียและลูกในตอนสุดท้ายออก และได้เพิ่มให้เย็นเป็นลูกที่รักแม่ รักน้อง ไม่ชอบที่พ่อตบตีแม่ แต่ทำอะไรไม่ได้เพราะแม่ห้ามไว้ เย็นมีรูปร่างกำยำ เป็นแรงงานหลักในการทำนาให้ครอบครัวจึงไม่สามารถขายเย็นเป็นทาสได้

ผู้วิจัยเห็นด้วยในการกำหนดวางตัวละครเย็นให้รักแม่ รักน้อง มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง แต่การกำหนดให้เย็นเป็นคนขี้ตีนกลัว หลีกหนีผู้คนไปในวันเกิดเหตุที่ไปหาเย็นดูไม่ค่อยสมเหตุสมผลนัก เพราะผู้เขียนบทไม่ได้มีการปูเรื่องราวไว้แต่แรกว่าเย็นเป็นคนขี้กลัว บุคลิกความเป็นคนบ้านนอก ขี้ตีนกลัวเมื่อเข้าเมือง จึงไม่มีความชัดเจน

26. แสน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มตัวละครนี้เข้าไปในละครนางทาสปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้แสนเป็นทนายของพระยาสีหโยธิน เป็นคนเรียบร้อย และได้ขอย้ายไปทำงานที่กรมอื่น ทับจึงได้มาทำงานกับพระยาสีหโยธินแทน

นักแสดง

ทนายแสน รับบทโดย สุรจิต บุญญานนท์ ดังแสดงในภาพที่ 5.27

ภาพที่ 5.27 สุรจิต บุญญานนท์ ผู้รับบทเป็นแสน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทตัดสินใจคงลักษณะตัวละครของทนายแสนไว้ตามที่ได้วางไว้ในปีพ.ศ. 2536 มิได้ทำการเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด เนื่องจากตัวละครไม่ได้มีบทบาทในเรื่องมากนัก เป็นเพียงตัวแสดงที่มาค้นก่อนที่ทบจะมาทำงานกับพระยาสิทธิโยธิน

27.ราม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มตัวละครนี้เข้าไปในละครทางทศปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้เป็นตัวละครรับเชิญในตอนสุดท้ายของเรื่อง เป็นชายหนุ่มหน้าตาดีที่ผู้ใหญ่นำมาให้อุ้งกับอุ้งเรือน เป็นบุตรของชนชั้นสูงเหมือนกัน

นักแสดง

ราม รับบทโดย เขตต์ ฐานทัพ ดังแสดงในภาพที่ 5.28

ภาพที่ 5.28 เขตต์ ฐานทัพ ผู้รับบทเป็นราม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทตัดสินใจให้มีตัวละครนี้เหมือนในละครโทรทัศน์ปี 2536 ซึ่งก่อนการเขียนบทยังไม่ทราบตัวนักแสดง จึงไม่ได้วางตัวละครให้มีความเด่นชัดในเรื่องใด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักแสดงที่ถูกคัดเลือกมารับบทราม เป็นนักแสดงหน้าตาดี เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง แต่นักแสดงไม่ได้อยู่ในวันเดียวกับแดง หรือทับ อีกทั้งยังเป็นนักแสดงหน้าเก่า การปรากฏตัวของนักแสดงในบทนี้จึงไม่ได้สร้างความตื่นเต้นหรือแปลกใหม่ให้กับคนดูที่คาดหวังว่า นักแสดงที่รับบทนี้น่าจะเป็นนักแสดงหน้าใหม่ที่น่าสนใจ

28. แม่จัน

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มเข้าไปในละครนางทาส ปีพ.ศ. 2536 โดยวางตัวละครให้แม่จันเป็นหญิงสาวสวยที่ทานเจ้าคุณพามาที่บ้านเพื่อเป็นภรรยา น้อยแทนละออ แต่แม่จันเป็นภรรยาของพระยาสิทธิ์โยธินเพียงแต่ในนามเท่านั้นเพราะทานเจ้าคุณพามาแม่จันมาเพื่อดูแลแยมที่เจ็บออตุๆแอดๆ ซึ่งแม่จันเป็นหญิงสาวร่าเริง ช่างพูดช่างเจรจา และเป็นมิตรกับทุกคน

นักแสดง

แม่จัน รับบทโดย มณัญญา ตริยานนท์ ดังแสดงในภาพที่ 5.29

ภาพที่ 5.29 มณัญญา ตริยานนท์ ผู้รับบทเป็นแม่จัน

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทตัดสินใจวางตัวแม่จันให้เข้ามาเป็นภรรยาน้อยคนสุดท้ายของพระยาสิทธิ์โยธินตามที่ได้วางไว้ในละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสพ.ศ. 2536 แต่เป็นการกล่าวถึงในช่วงสุดท้ายของละครเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยนักแสดงที่เล่นเป็นผู้หญิงสวยหวาน ผู้เขียนบทจึงกำหนดให้ตัว

ละครแม่จันในครั้งนี้ให้เป็นสาวสวยที่เรียบร้อยมากกว่าในปี 2536 และเป็นคนที่ เป็นมิตรกับทุกคน มีหน้าที่หลักคือคอยดูแลคุณหญิงแยม

จะเห็นได้ว่า ผู้จัดสามารถคัดเลือกนักแสดงได้เหมาะสมกับบทบาทของตัวละคร ซึ่งการที่ผู้เขียนบทวางลักษณะตัวละครไว้ข้างต้นถือว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

29. สม

ลักษณะตัวละครตามบทประพันธ์

ไม่มีการกล่าวถึงตัวละครนี้ในบทประพันธ์ แต่ได้มีการเพิ่มตัวละครนี้เข้าไปใน ละครนางทาสปีพ.ศ. 2536 โดยกำหนดให้สมเป็นทนายของจมีนไวยวรรณาด ซึ่งเป็นคนตัวใหญ่ แข็งแรง ดูร้ายเหมือนจมีนไวยวรรณาด

นักแสดง

ตัวละครนี้ถือเป็นตัวละครประกอบ จึงไม่ปรากฏชื่อนักแสดง ซึ่งภาพที่ 5.30 แสดงถึงลักษณะหน้าตาของนักแสดงที่รับบท สม

ภาพที่ 5.30 ตัวละครสม

การวางตัวละครของผู้เขียนบท

ผู้เขียนบทตัดสินใจคงลักษณะตัวละครของทนายสมไว้ตามที่ได้อ้างไว้ในปีพ.ศ. 2536 มิได้ทำการเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด เนื่องจากสามารถแสดงลักษณะความเป็นตัวร้ายได้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทางผู้จัดสามารถเลือกนักแสดงที่มีใบหน้า, ท่าทางเหมาะสมกับบทบาท และการวางตัวละครของผู้เขียนก็มีความเหมาะสมเช่นกัน เพราะสามารถสื่อถึงความ เป็นตัวละครฝ่ายร้ายได้ดี ช่วยให้ผู้ชมเชื่อ และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อเรื่อง

จะเห็นได้ว่าในส่วนของนักแสดงนี้ ทางช่องและบริษัทผู้ผลิตละครเป็นผู้คัดเลือก

"นักแสดง" มาสวมบทบาทตัวละครต่างๆเอง โดยผู้เขียนบทมิได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องแต่อย่างใด สิ่งที่คุณเขียนบททราบคือนักแสดงที่จะมาสวมบทบาท ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เขียนบทที่ต้องคำนึงถึงความสามารถในการแสดงของนักแสดง บุคลิก จุดเด่นของนักแสดงว่าเป็นอย่างไร , จะต้องนำเสนอออกมาอย่างไรถึงจะเหมาะสมกับละคร เพราะผู้เขียนบทไม่มีอำนาจในการโต้แย้ง หรือขอเปลี่ยนตัวนักแสดงที่ทางผู้จัดละครวางตัวไว้หากเห็นว่าไม่เหมาะสม ดังนั้น "นักแสดง" จึงถือเป็นสิ่งที่คุณเขียนบทควรให้ความสนใจพิจารณาก่อนเริ่มเขียนบทละคร

4. สถานที่ในการถ่ายทำ

ผู้เขียนบททราบว่า การผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ในครั้งนี้ ทีมงานมีเวลาในการเตรียมการไม่นานเพราะทางสถานีเห็นว่าผู้จัดมีความสามารถมีประสบการณ์ และมีสถานที่ถ่ายทำพร้อมอยู่แล้วคือที่โรงถ่ายลาดหลุมแก้ว แต่ทางบริษัทไม่สามารถสร้างฉากที่ใหญ่โตต้องเตรียมการมากอย่างเช่นการสร้างเมืองขึ้นใหม่ได้ ซึ่งทางผู้ผลิตได้แจ้งข้อจำกัดในส่วนนี้ไว้ให้ทางผู้เขียนบททราบล่วงหน้าตั้งแต่แรก ซึ่งผู้เขียนบทก็รับทราบ และไม่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการเขียนบทแต่ประการใด

5. ข้อจำกัดด้านเวลา

ผู้เขียนบททราบว่า มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเขียนบทละคร เนื่องจากละครเร่งออกอากาศ ผู้เขียนบทต้องทำการเขียนบทในขณะที่ละครออกอากาศไปด้วย แต่ผู้เขียนบทก็มิได้เกิดความวิตกกังวลแต่ประการใดเนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานที่เร่งรีบอย่างนี้มาตลอด

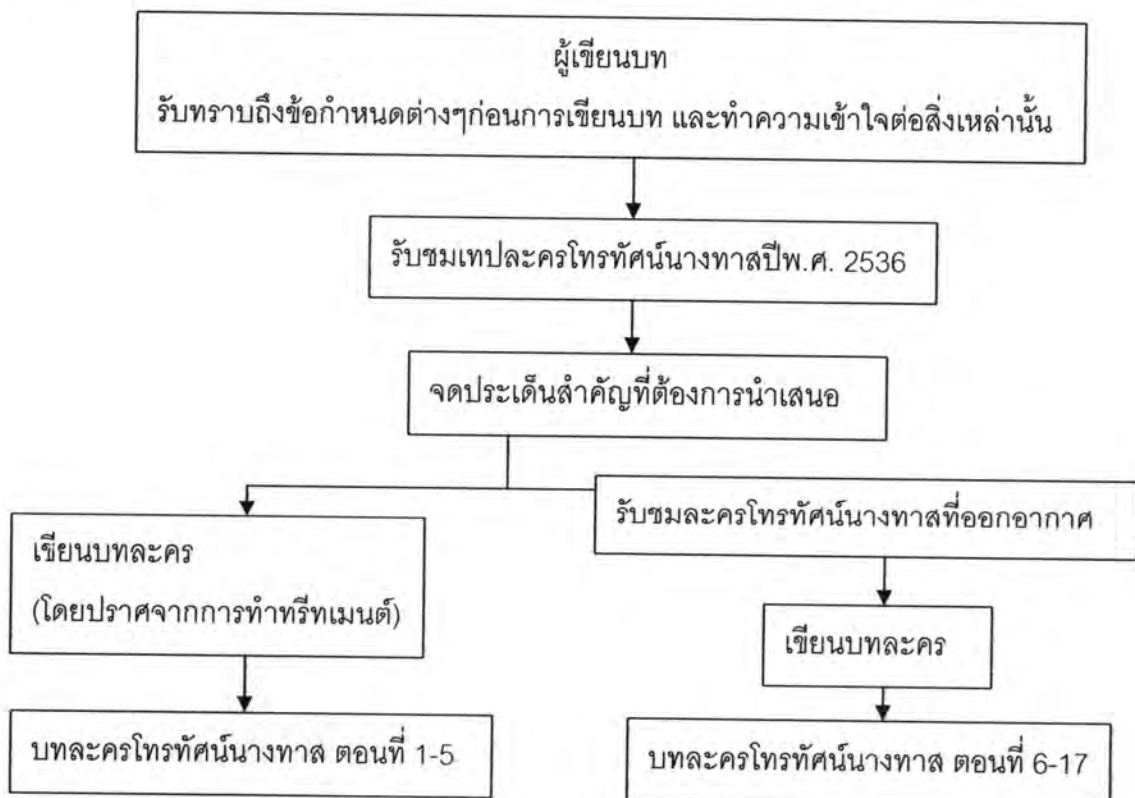
เมื่อผู้เขียนบทเข้าใจ และจัดการปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องข้างต้นได้ครบถ้วนแล้ว เริ่มทำการเขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 1 ซึ่งผู้เขียนบททราบจากผู้จัดว่าต้องเขียนบทละครทั้งหมดจำนวน 18 ตอนออกอากาศ โดยผู้เขียนได้ทำการวางโครงเรื่องคร่าวๆไว้ในใจโดยที่มิได้ทำการเขียนโครงเรื่อง (plot) ทั้งเรื่องว่าแต่ละตอนจะทำเสนออะไรบ้าง อีกทั้งไม่มีการทำทริทเมนต์ก่อนการเขียนบทจริง เนื่องจากสามารถเห็นภาพในใจอยู่แล้ว และคิดว่าขั้นตอนการทำทริทเมนต์ถือเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เขียนเสียเวลา

ผู้เขียนบทจะทำการเขียนบทเรื่อง นางทาส สลับกับการเขียนบทละครจักรวงศ์อีกเรื่องที่ได้รับไว้ ด้วยประสบการณ์ทำงานอันยาวนานทำให้ผู้เขียนบทไม่เกิดปัญหาติดขัดในการแบ่งเวลาเขียนแต่ประการใด แต่เนื่องจากทั้งผู้เขียนบท และทีมงานถ่ายทำต้องทำงานในเวลาเดียวกัน ทำให้ผู้กำกับการแสดงไม่มีโอกาสเห็นบทละครโดยสมบูรณ์ทั้งเรื่องก่อนทำการกำกับ ดังนั้น ผู้กำกับจึงแก้ปัญหาโดยทำการติดต่อพูดคุยกับผู้เขียนบทว่าตนเองเข้าใจตัวละครอย่างไร

และได้กำกับให้นักแสดงเล่นไปอย่างไรแล้วบ้างเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน การช่วยวางทิศทางของตัวละครของผู้กำกับฯ ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องคำนึงถึงเช่นกัน โดยจะต้องทำการเขียนบทละครตอนต่อไปให้กลมกลืนกับบุคลิกลักษณะตัวละครที่ผู้กำกับได้วางเอาไว้

ผู้เขียนบทเขียนบทละครไปได้ 5 ตอน ละครก็ออกอากาศ ซึ่งเมื่อละครออกอากาศแล้ว ผู้เขียนบทจะทำการติดตามชมผลงานของตัวเองก่อนการเขียนบทตอนต่อไปทุกครั้ง เพื่อดูถึงกระแสตอบรับของคนดู และการแสดงต่างๆของนักแสดงว่าเหมาะสมหรือไม่ ควรแก้ไขปรับเปลี่ยน เนื้อเรื่องสนุกนานมากเพิ่มขึ้นหรือไม่ หรือหากสิ่งใดที่เขียนเข้าไปในบทแล้วผู้ชมชื่นชอบ อย่างเช่นประโยค “แต่ก็มีได้นำพา” ของป่วน ที่ถูกใจผู้ชม ก็จะทำให้ความสำคัญในส่วนนี้เพิ่มขึ้น ถือเป็นการเพิ่มความสนุกให้กับเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นข้อดีของการผลิตละครในรูปแบบนี้

เมื่อผู้เขียนบทเขียนบทละครจบตอนก็จะทำการส่งโทรสารไปยังบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด เพื่อให้พนักงานพิมพ์บทเพื่อส่งให้คุณสยาม และกองเซนเซอร์ห้องตรวจสอบ ก่อนจะส่งบทละครไปให้กองถ่ายทำการถ่ายทำ ซึ่งหลังจากส่งบทไปแล้ว หากผู้เขียนบทต้องการแก้ไขเพิ่มเติมตัวบทในประเด็นใดก็สามารถเขียนเพิ่มเติม และส่งตามไปได้ ซึ่งถือว่าเป็นข้อได้เปรียบอย่างมากสำหรับการผลิตละครโทรทัศน์เช่นนี้ เพราะสามารถทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ได้อยู่เสมอ ซึ่งขั้นตอนการเขียนบทละครโทรทัศน์ เรื่อง “นางทาส” ของคุณรัมภา ภิรมย์ภักดี แสดงได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 5.31 แสดงขั้นตอนการเขียนบทละครโทรทัศน์ เรื่อง “นางทาส” ของ
คุณรัมภา ภิรมย์ภักดี

จะเห็นได้ว่า มีปัจจัยอยู่หลายอย่างที่ถูกกำหนดมาก่อนที่ผู้เขียนบทจะทำการเขียนบทละคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความต้องการของผู้จัดให้คงโครงเรื่องเดิมของปีพ.ศ. 2536 , ข้อจำกัดด้านเวลาในการทำงาน, เรื่องสถานที่ถ่ายทำ , ความคิดเห็นของผู้กำกับ รวมถึงการคัดเลือกตัวนักแสดง สิ่งเหล่านี้ล้วนถูกกำหนดจากผู้มีอำนาจมาก่อนแล้ว ผู้เขียนบทต้องรับหน้าที่จัดการสิ่งเหล่านี้ให้ลงตัว เหมาะสม และสร้างบทละครโทรทัศน์ที่มีคุณภาพขึ้นมาภายใต้ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ซึ่งขั้นตอน, กระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์แต่ละตอนของผู้เขียนบทจะเป็นอย่างไรนั้น ผู้วิจัยของนำเสนอในบทต่อไป